ABC Certified THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
68 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) جمعو 26 جون 2026ع 10 محرم الحرام 1448هه صفحا 06 - ملهه 30 رپيا شمارو (310)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Friday 26th June 2026

پاڪستان کي معاشي طاقت بڻائينداسين، ڪير ميري نظر سان ڏسندو ته ان جون اکيون ڪڍي ڇڏينداسين: نائب وزيراعظم

پاڪستان آمريڪا ۽ ايران جي وچ ۾ تاريخي ثالث جو ڪردار ادا ڪيو آهي ۽ ٻنهي ملڪن کي هڪ ئي ميز تي گڏ ڪري خطي ۾ امن لاءِ هڪ نئون رستو هموار ڪيو آهي

هاڻي پاڪستاني پاسپورٽ جي پوري دنيا ۾ عزت ڪئي ويندي آهي، خدا جو شڪر آهي جو سڀ ڪان پهرين به ملڪ هڪ اهڙي ميز تي گڏ ٿيا جتي اهي پاڻ ڪڏهن به نه ويٺا هئا

47 سالن کان پوءِ ايران ۽ آمريڪا هڪ ميز تي گڏ ٿيا. ٻنهي ملڪن جي معاملي ۾ اسان جو ڪم سهولت فراهم ڪرڻ هو، معاهدي تي صحيحون ٿي چڪيون آهن

اسان هڪ امن پسند ملڪ آهيون، پلي اهو ڪيترو به ننڍو هجي يا وڏو جيڪڏهن ڪو پاڪستان کي خراب نظر سان ڏسڻ جي غلطي ڪندو ته اسان ان جون اکيون ڪڍي ڇڏينداسين

پاڪستان جنهن کي سفارتي طور تي الڳ ڪيو ويو، چيو ويندو هو اسان کي دهشتگرد ملڪ سڏيو ويندو هو، اڄ اسان کي سڄي دنيا ۾ هڪ پرامن ملڪ طور سڃاتو وڃي ٿو

پگهاردار طبقي ۽ واپارين کي رليف ڏنو ويو آهي، ورثي ۾ مليل حڪومت خراب صورتحال ۾ هئي: اسحاق ڊار جون داتا دربار جي 983 هين ساليانو غسل تقريب ۾ شرڪت ڪان پوءِ ميڊيا سان ڳالهيون

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير اسحاق ڊار چيو آهي ته پاڪستان کي معاشي طاقت بڻايو ويندو ۽ جيڪڏهن ڪو به نظر بد لڳائيندو ته ان جون اکيون ڪڍي ڇڏينداسين داتا دربار جي 983 هين ساليانو غسل تقريب ۾ شرڪت کان پوءِ ميڊيا سان ڳالهائيندي اسحاق ڊار بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو2

ايم او يو بابت آمريڪا جا متضاد بيان سامهون اچي رهيا آهن: ايراني ترجمان

آمريڪا کي مفاهمتي يادداشت جي واضح متن جي ابتڙ تشريحون ڪرڻ کان پاسو ڪرڻ گهرجي

تهران (م د) ايراني پرڏيهي وزارت جي ترجمان اسماعيل بقائي چيو آهي ته مفاهمتي يادداشت بابت آمريڪا جا متضاد بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو2

اسلام آباد: 9 محرم الحرام جو مرڪزي جلوس پنهنجي روايتي رستن تان گذري منزل ڏانهن وڃي رهيو آهي

وينزويلا ۾ هڪبئي پٺيان ٻه زلزلا، 10 هزار کان مٿي ماڻهن جي فوت ٿيڻ جو خدشو هزارين زخمي

وينزويلا ۾ آيل ٻن طاقتور زلزلن وڏي تباهي مچائي ڇڏي، سڄي ملڪ ۾ هنگامي حالت لاڳو ڪئي وئي، 167 ڄڻا فوت ۽ 900 کان وڌيڪ شهري زخمي ٿيڻ جي تصديق

گادي واري شهر ڪاراڪاس ۽ سامونڊي شهر لا گوئيرا ۾ وڏي پيماني تي تباهي جون خبرون مليون آهن، جنهن ڪانپوءِ حڪومت ملڪ ۾ ايمرجنسي لاڳو ڪري ڇڏي

بچاءُ وارين ٽيمون ڪاراڪاس ۾ ملبي هيٺان ڦاٿل ماڻهن جي ڳولا ۾ مصروف، ڪيترن ئي هنڌن تان مدد لاءِ رڙين ۽ سڏن جون آوازون ٻڌڻ ۾ اينديون رهيون

زلزلن جا جهٽڪا پاڙيسري ملڪن ڪولمبيا ۽ برازيل جي ڪجهه علائقن ۾ پڻ محسوس ڪيا ويا. ڪجهه سيڪنڊن جي وقفي سان پهرين 7.1 ۽ پوءِ 7.5 شدت جا زلزلا رڪارڊ

ڪاراڪاس (مانيٽرنگ ڊيسڪ) وينزويلا ۾ آيل ٻن طاقتور زلزلن وڏي تباهي مچائي ڇڏي آهي جنهن سبب 10 هزار کان وڌيڪ ماڻهن جي فوت ٿيڻ جو خدشو ظاهر ڪيو پيو وڃي جڏهن ته سڄي ملڪ ۾ هنگامي حالت لاڳو ڪئي وئي آهي هڪ ٻئي پٺيان آيل ٻن شديد زلزلن جي نتيجي ۾ هينئر تائين 167 ڄڻا فوت ۽ 900 کان وڌيڪ زخمي ٿي چڪا آهن گادي واري شهر ڪاراڪاس ۽ سامونڊي شهر لا گوئيرا ۾ وڏي پيماني تي تباهي جون خبرون مليون بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو2

عاشوري جو ڏينهن اسان کي صبر جو درس ڏئي ٿو: صدر آصف زرداري

هي ڏينهن اسان کي ڪيترن ئي اهم تاريخي واقعن جي ياد تازي ڪري ٿو

ڪربلا واقعو رڳو هڪ تاريخي سانحو نه آهي پر هڪ دائمي پيغام آهي

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي زرداري چيو آهي ته عاشوري جو ڏينهن اسلامي تاريخ جو هڪ عظيم ۽ بامعنيٰ ڏينهن آهي جيڪو اسان کي صبر، استقامت، ايمان، حق گوئي ۽ اصولن تي بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو2

ڪاراڪاس: وينزويلا ۾ آيل زلزلي سبب ٿيل تباهي جو ڏيک

ايران جنگ ۾ آمريڪا کي مدد فراهم ڪرڻ تي نيٽو ملڪن کان وضاحت طلب ڪري ورتي

نيٽو جي سيڪريٽري جنرل پنهنجي بيان ۾ واضح طور اٽلي ۽ رومانيا جا نالا ورتا آهن

بيان ۾ اهو اعتراف آهي ته نيٽو ڪيترين قومن خودمختيار ميمبر ملڪ خلاف غيرقانوني جنگ ۾ حصو ورتو

انهن ملڪن کي جوابده قرار ڏنو وڃي. ڪين عالمي برادري ۽ پنهنجي قوم آڏو وضاحت پيش ڪرڻ گهرجي

تهران (م د) ايران آمريڪا کي جنگ ۾ مدد فراهم ڪرڻ تي نيٽو ملڪن کان وضاحت طلب ڪئي آهي ايراني پرڏيهي وزارت جي بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو2

عالمي مارڪيٽ ۾ خام تيل جي قيمتن ۾ گهٽتائي جو رجحان برقرار

واشنگٽن (اي پي پي) عالمي مارڪيٽ ۾ بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو2

ڏکڻ لبنان جي ڪجهه علائقن جو ڪنٽرول لبناني فوج حوالي ڪيو ويندو: اسرائيلي عملدار

آمريڪي سهڪار سان ٻنهي ملڪن ۾ هڪ آزمائشي منصوبي جي ڳالهيون جاري آهن

لبناني فوجن کي آمريڪا تربيت ڏيندو منصوبي باوجود اسرائيلي فوج ٻئي زون ۾ موجود رهندي

تل ابيب (م د) اسرائيلي عملدارن موجب آمريڪي سهڪار سان اسرائيل ۽ لبنان ۾ هڪ آزمائشي منصوبي تي ڳالهيون بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو2

عاشوره اسان کي ايثار ۽ حق تي ثابت قدم رهڻ جو درس ڏئي ٿو: حنيف عباسي

حضرت امام حسين رضه ظلم ۽ جبر آڏو سر نه جهڪائي مسلم امه لاءِ عظيم مثال قائم ڪيو

الله تعاليٰ اسان کي ڪربلا جي واقعي جي حقيقي پيغام کي سمجهڻ جي توفيق ڏئي

اسلام آباد (اي پي پي) ريلوي ۽ وفاقي وزير محمد حنيف عباسي چيو آهي ته عاشوره اسان کي ايثار ۽ حق تي ثابت قدم رهڻ جو درس ڏئي ٿو حضرت امام حسين بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو2

اسلام آباد: ايران جي ٽرانسپورٽ واري وزير فرزانه صادق وفاقي وزير عليم خان سان ملاقات ڪري رهي آهي، وفاقي وزير جام ڪمال ۽ حنيف عباسي پڻ موجود آهن

اسلام آباد مفاهمتي يادداشت ايراني قوم جي مزاحمت ۽ طاقت جي علامت آهي: باقر قاليباف

مفاهمتي يادداشت دٻاءُ يا جبر جو نتيجو ناهي، اها آمريڪا جي شڪست جو اعلان بڻجي وئي آهي

خطي جا ملڪ پنهنجي علائقائي سلامتي جي ضمانت بڻائين، ٻاهرين مداخلت کي رد ڪن

ايران پاڙيسري ملڪن سان خودمختياري جي احترام جي بنياد تي سهڪار لاءِ تيار آهي

تهران (م د) ايران جي پارليامينٽ جي اسپيڪر محمد باقر قاليباف ڪندي چيو آهي ته اسلام آباد مفاهمتي يادداشت ايراني قوم جي مزاحمت ۽ طاقت جي علامت آهي بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو2

آبناءِ هرمز مان گذرڻ لاءِ نئين رستي جو اعلان خطرناڪ هوندو: پاسداران انقلاب

محفوظ گذر گاهه انهن مخصوص رستن ذريعي ممڪن آهي جيڪي ايران طرفان باقاعدي مقرر ڪيا ويا آهن

آبناءِ هرمز مان گذرڻ لاءِ پاسداران انقلاب جي بحريه سان رابطي ۽ هم آهنگي لازمي آهي: ايراني فورسز

تهران (مانيٽرنگ ڊيسڪ) ايران جي پاسداران انقلاب انهن مخصوص رستن ذريعي ممڪن آهي بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو2

پنهنجي صوبي ۾ مڪاني چونڊون ڪان پاسو ڪندڙ ن ليگ ڪراچي جي جمهوري عمل تي تنقيد ڪري پئي

ڪراچي ۾ مڪاني چونڊون آئين ۽ قانون موجب ٿيون، عوام پنهنجا نمائندا چونڊيا ۽ جمهوري عمل مڪمل ٿيو

خواجا سعد رفيق کي عوام جي فيصلي تي اعتراض ڪرڻ بدران جمهوري روايتن جو احترام ڪرڻ گهرجي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سينيئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ خواجا سعد رفيق جي بيان تي ردعمل ڏيندي چيو آهي ته خواجا سعد رفيق صاحب کي صلاح آهي ته پهريان پنجاب ۾ بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو2

اسلام آباد: جرمني جي پاڪستان ۾ مقرر سفير اينا ليپيل وفاقي وزير پروفيسر احسن اقبال سان ملاقات ڪري رهي آهي

سڪر: 500 سالا قديمي ۽ تاريخي روهڙيءَ جو شمع گل وارو ماتمي جلوس برآمد، گرمي سبب 4 عزادار فوت

شمع گل ڪرڻ بعد قديمي ۽ تاريخي 9 ڏال تعذيي وارو ماتمي جلوس شاهه عراق امام بارگاهه مان برآمد ٿيو جنهن ۾ ملڪ جي ڪنڊ ڪڙڇ مان لکين عزادارن شرڪت ڪري زيارت ڪئي

اڄ عاشور واري ڏينهن منجهند 9 ڏال واري زيارت وارو ماتمي جلوس پيهر ڪڍيو ويندو. شهيدن واري قبرستان وٽ امام حسين عه سان محبت، عقيدت رکندڙ هزارين عزادارن جي اکين اکين سان نهر ٿيندو

ماتمي جلوس جي سيڪيورٽيءَ لاءِ 2000 کان وڌيڪ پوليس آفيسر ۽ جوانن مقرر ڪيا ويا آهن، 150 رينجرس جا آفيسر ۽ جوان به سيڪيورٽي جا فرض سرانجام ڏيندا

سکر(رپورٽ: خالد ٻانيڻ) صبح جو آذان وقت شمع گل ڪرڻ بعد قديمي ۽ تاريخي 9 ڏال تعذيي وارو ماتمي شاهه عراق امام بارگاهه مان برآمد ٿيو جنهن ۾ ملڪ جي ڪنڊ ڪڙڇ مان لکين عزادارن شرڪت ڪري زيارت ڪئي عوام پيهه ۽ گرمي سبب چار عزادار عمران شيخ، نويد شيخ، شفقت عباس ڪانهر ۽ نعمت الله عرف حالي سومرو فوت ٿي ويا. جڏهن ته ڪيترائي عزادار بيهوش ٿي ويا. جن ڪئمپ توڙي اسپتال منتقل ڪيو ويو بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو2

لاهور: 9 محرم الحرام جي ماتمي جلوس ۾ ٻارڙا زنجيرن ۽ ڇرين سان ماتم ڪري رهيا آهن

سکر: روهڙي جي شمع گل واري تاريخي ماتم دوران گرمي ۽ ساهه ٻوساٽجڻ سبب حياتيون وڃائيندڙ عزادارن جا فوٽو ٻئي طرف زخمين کي طبي امداد ڏني پئي وڃي

ڪربلا جي قرباني، صبر، استقامت ۽ وفاداري جو داستان قيامت تائين انسانيت جي رهنمائي ڪندو رهندو: وڏو وزير

حضرت امام حسين عه ۽ ڪربلا جي شهيدن جون عظيم قربانيون امتِ مسلم جو لازوال سرمايو آهن

ڪربلا جي شهيدن پنهنجي پاڪ رت سان اسلام جي آبياري ڪندي حق ۽ انصاف جو علم بلند ڪيو

سنڌ ڌرتيءَ سدائين اهلِ بيت سان محبت ۽ عقيدت کي پنهنجي سڃاڻپ بڻايو آهي: پيغام ۾ اظهار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه عاشوري ڏهاڙي تي پنهنجي پيغام ۾ حضرت امام حسين عليه السلام ۽ ڪربلا جي شهيدن جي عظيم قربانين کي ڀيٽا پيش ڪندي چيو آهي ته سلام آهي ان حسين عليهم السلام تي جنهن دين محمد ﷺ جي سربلندي ۽ اسلام جي بقا لاءِ پنهنجو سڀ ڪجهه قربان ڪري ڇڏيو هن چيو ته ڪربلا جي بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو2

پاڪستان ۽ ايران وچ ۾ گڏيل ٽرانسپورٽ ڪميٽي کي فعال ڪرڻ تي اتفاق

مواصلات واري وفاقي وزير عبدالعليم خان سان ايراني وزير فرزانه صادق ملاقات ڪئي

ٻنهي ملڪن وچ ۾ زميني رابطن جي مضبوطيءَ سان واپاري موقعا وڌندا: وفاقي وزير

اسلام آباد (اي پي پي) مواصلات واري وفاقي وزير عبدالعليم خان سان پاڪستان جي ڏوري تي آيل ايراني ٽرانسپورٽ واري وزير فرزانه صادق ملاقات ڪئي ملاقات دوران ريلوي وارو وفاقي وزير محمد حنيف عباسي، واپار وارو وفاقي وزير جام ڪمال خان ۽ سامونڊي معاملن وارو وفاقي وزير بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو2

لاهور: عزادار نارين ماتمي جلوس ۾ شريڪ آهن

پاڪستان ۽ جرمني پاران تعليم، پائيدار ترقي، ثقافتي مٽاسٽا تعاون وڌيڪ مضبوط بڻائڻ جو عزم

وفاقي وزير احسن اقبال سان جرمني جي سفير جي ملاقات، گڏيل دلچسپيءَ وارن معاملن تي ڳالهيون

اعليٰ تعليم، فيڪلٽي ڊولپمينٽ، تحقيقاتي تعاون، وظيفن ۽ تعليمي مٽاسٽا جي پروگرامن بابت تعاون تي اتفاق

اسلام آباد (اي پي پي) رٿابندي، ترقي ۽ خصوصي قدمن واري وفاقي وزير پروفيسر احسن اقبال چيو آهي ته اعليٰ تعليم فيڪلٽي ڊولپمينٽ، تحقيقاتي تعاون، وظيفن ۽ تعليمي مٽاسٽا جي بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو2

ايران خلاف جنگ ۾ نيٽو ۽ يورپ آمريڪا کي ڏاڍو مايوس ڪيو: صدر ٽرمپ

ايران معاهدي جي نتيجي ۾ تمام وڏيون رعايتون ڏئي رهيو آهي ۽ آمريڪا ڪاميابي حاصل ڪري رهيو آهي

برطانيا، فرانس، جرمني، اسپين ۽ اٽلي کان مايوس آهيان، ان هوندي به حالتون تمام سٺي نموني هلي رهيون آهن

ايران آمريڪي هارين کان خوراڪ خريد ڪري ۽ ان جي ادائيگي منجمد اثاثن مان ڪري: آمريڪي صدر جون ميڊيا سان ڳالهيون

واشنگٽن (مانيٽرنگ ڊيسڪ) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ دعويٰ ڪئي آهي ته ايران معاهدي جي نتيجي ۾ تمام وڏيون رعايتون ڏئي رهيو آهي ۽ آمريڪا ڪاميابي حاصل ڪري رهيو آهي نيٽو بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو2

سينيٽ چيئرمين پاران وينزويلا ۾ زلزلن سبب ٿيل جاني ۽ مالي نقصان تي افسوس جو اظهار

اسلام آباد (اي پي پي) سينيٽ چيئرمين سيد يوسف رضا گيلاني وينزويلا ۾ آيل بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو2

ڪراچي سميت مختلف شهرن ۾ ايندڙ ٽن ڏينهن ۾ تيز هوائن ۽ وسڪاري جي اڳڪٿي

آسمان جزوي طور ڪڪرن سان ڍڪيل رهڻ ۽ موسم گرم توڙي گهميل رهڻ جو امڪان

جيڪب آباد، دادو، قمبر شهدادڪوٽ ۽ لاڙڪاڻي ۾ به برسات پوندي: موسميات کاتو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ ايندڙ ٽن ڏينهن دوران آسمان جزوي طور ڪڪرن سان ڍڪيل رهڻ ۽ موسم گرم توڙي گهميل بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو2

ڪي پي ڪي جي گورنر سان نويد قمر جي ملاقات، گڏيل دلچسپيءَ وارن معاملن تي ڳالهيون

پشاور ۾ ٿيل ملاقات ۾ ملڪ جي سياسي صورتحال تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي

رناڻي سطح تي ڪي پي ڪي جا مسئلا اجاگر ڪرڻ تي گورنر جي ڪردار کي خراج تحسين پيش

پشاور (اي پي پي) ڪي پي ڪي جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي سان پاڪستان پيپلز پارٽيءَ جي مرڪزي اڳواڻ سيد نويد قمر ملاقات ڪئي گورنر هائوس مان جاري بيان موجب هلال احمر ڪي پي ڪي جو بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو2

شهرين جي جان ۽ مال جي تحفظ ۽ امن لاءِ سنڌ پوليس جون خدمتون قابل تحسين آهن: مرتضيٰ وهاب

ڪراچيءَ جي ميئر پاران سينٽرل پوليس آفيس ڪراچي جو دورو ڪري آءِ جي سنڌ سان ملاقات ڪئي

محرم الحرام جي مرڪزي جلوس، مجلسن ۽ حساس هنڌن تي لڳل ڪيمرائن، جديد مانيٽرنگ سسٽم بابت بريفنگ

سيف سٽي قدمن، سرويلنس سسٽم ۽ بين الاداره جاتي رابطن کي هٿي وٺرائڻ لاءِ هر ممڪن سهڪار جي خاطري

ڪراچي (اي پي پي) ڪراچيءَ جي ميئر مرتضيٰ وهاب خميس ڏينهن سينٽرل پوليس آفيس ڪراچي جو دورو ڪيو آءِ جي سنڌ جاويد اوڍو سان ملاقات ڪئي ۽ سينٽرل ڪمانڊ اينڊ ڪنٽرول سينٽر جو بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو2

شهيدن جون قربانيون ايندڙ نسلن لاءِ روشن مثال آهي: اياز صادق

عاشوره قرباني، صبر، استقامت، حق ۽ انصاف لاءِ ثابت قدمي جو درس ڏئي ٿو

موجوده چيلينجز جو مقابلو اتحاد، بصيرت ۽ گڏيل جدوجهد سان ئي ممڪن آهي

اسلام آباد (اي پي پي) قومي اسيمبليءَ جي اسپيڪر سردار اياز صادق پاڻ سڳورن ﷺ جي ڏوهٽي حضرت امام حسين رضي الله تعاليٰ عنه ۽ ڪٽنب سميت ڪربلا جي شهيدن کي خراج بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو2

يوم عاشوره اسلام جي سربلندي، حق ۽ سچائي جي فتح جو ڏينهن آهي: رياض شاهه شيرازي

حضرت امام حسين عه ۽ سندن ساٿين اسلام جي بقا، عدل انصاف ۽ انسانيت جي تحفظ لاءِ قربانيون ڏنيون

ڪربلا جي قرباني انسان کي حق جو ساٿ ڏيڻ ۽ ظلم خلاف مقابلو ڪرڻ جو درس ڏئي ٿي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) اوقاف، مذهبي معاملن زڪوات ۽ عشر واري صوبائي وزير سيد رياض حسين شاهه شيرازي يوم عاشوره جي موقعي تي پنهنجي خصوصي پيغام ۾ حضرت امام حسين عليه السلام بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو2

پاڪستان مسلم ليگ (ن) آزاد ڪشمير جي عام چونڊن 2026ع لاءِ وڌيڪ 5 ٽڪن تي پارٽي ٽڪيٽ جاري ڪري ڇڏيا

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان مسلم بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو2

قومي اسيمبليءَ جي اسپيڪر پاران وينزويلا ۾ زلزلن سبب ٿيل جاني ۽ مالي نقصان تي افسوس جو اظهار

اسلام آباد (اي پي پي) قومي اسيمبليءَ بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو2

پشاور: 9 محرم جي مرڪزي جلوس دوران عزادار شبيهه ذوالجناح جي زيارت ڪري رهيا آهن

حيدرآباد: 9 محرم الحرام جي جلوس ۾ باهه تي ماتم ڪيو پيو وڃي

سيتارجا لڳ ويگو جو موٽرسائيڪل سان ٽڪر، ٻه ڄڻا فوت، هڪ زخمي

مهراڻ هاءِ وي تي پير بڊڙو اسٽاپ وٽ تيز رفتار ويگو جو موٽرسائيڪل سان ٽڪر ٿي پيو

حادثي جي نتيجي ۾ 3 ڄڻا زخمي، اسپتال ۾ نويد ڪيمتيو ۽ عطا محمد جروار زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويا

سيتارجا (ن ع) سيتارجا پرسان مهراڻ هاءِ وي تي پير بڊڙو اسٽاپ وٽ المناڪ روڊ حادثو ۾ ٻه ڄڻا فوت ٿي ويا جڏهن ته هڪ بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو2

پنوعاقل پرسان بيل ٽرالر سان ٽرالر جو ٽڪر، ڊرائيور فوت

فيصل آباد واسي ڊرائيور غلام حيدر سخت زخمي ٿيڻ بعد دم ڏئي ڇڏيو

پوليس ۽ امدادي ٽيمون موقعي تي پهچي لاش وارثن حوالي ڪيو

پنوعاقل (ن ع) پنوعاقل سانگي ٿاڻي جي حد ۾ افسوسناڪ روڊ حادثو پيش آيو ٽرالر ڊرائيور فوت، جتي روڊ ڪناري بيٺل ٽرالر کي هڪ ٻي تيز رفتار ٽرالر اچي ٽڪر هنيو حادثي جي نتيجي ۾ ٽرالر ڊرائيور غلام بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو2

قاسم آباد ۾ عزادارن پاران رت جو عطيو ڏئي ڪربلا جي شهيدن کي ڀيٽا پيش

امام بارگاهه امام سجاد عليه السلام ۾ نائين محرم تي هزارين عزادارن جي شرڪت

اماميه ۽ امام سجاد اسڪائوٽس پاران سخت سيڪيورٽي انتظام ڪيا ويا

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) امام بارگاهه امام سجاد عليه السلام قاسم آباد ۾ عزادارن رت جو عطيو ڏئي ڪربلا جي شهيدن کي بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو2

ڏگهڙي ۾ هيڊ ماستر اوچتي چڪر اچڻ سبب موٽرسائيڪل سان ڪري فوت

ڏگهڙي (ن ع) ڏگهڙي جي گورنمينٽ بوائز پرائمري اسڪول مڪراڻي ڪالوني جي هيڊ ماستر ۽ يوسف آباد واسي الطاف حسين بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو2

اسلام آباد: عزادار نارين محرم الحرام جي جلوس ۾ شريڪ آهن

لاڙڪاڻي ۾ معصوم ٽينگري پراسرار نموني گم ٿي وئي، وارث سخت پريشان

نظر محلا مان 12 ورهين جي ٽنا ڏيءُ شمس الدين سومرو گهران نڪرڻ بعد گم ٿي

مختلف هنڌن تي ڳولا باوجود هن وقت تائين ڏس پتو نه پئجي سگهيو، وارث پريشان

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر جي رحمت پور ٿاڻي جي حد نظر محلا مان گذريل ڏينهن 12 ورهين جي ٽينگري ٽنا بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو2

صدر آصف زرداري پاران وينزويلا ۾ شديد زلزلي سبب قيمتي انساني جانين جي زيان تي ڏک جو اظهار

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي زرداري وينزويلا ۾ ايندڙ شديد زلزلي جي نتيجي ۾ قيمتي انساني جانين جي زيان ۽ بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو2

گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار جو سکر ۽ روهڙي جو دورو، محرم سيڪيورٽي انتظامن جو جائزو

مرڪزي جلوسن، مجلسن ۽ تاريخي نو ڏالا تعزيي جي فضائي ۽ زميني نگراني، فول پروف سيڪيورٽي جون هدايتون

سمورا پوليس آفيسر ۽ اهلڪار چستي ۽ پيشه وارانه ذميواري جو مظاهرو ڪن: ضياء الحسن لنجار

محرم تقريبن جي پرامن انعقاد تي اطمينان، ڪچي ۾ ڌاڙيلن خلاف ڪارروائين ۽ پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ ڪوشش جي تصديق

سڪر(بيورو رپورٽ) صوبائي گهرو وزير سنڌ ضياء الحسن لنجار 9 محرم الحرام جي موقعي تي سکر ۽ روهڙي جو دورو ڪندي بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو2

موڪل جو اعلان

عاشوره محرم الحرام جي سلسلي ۾ روزاني عبرت جون آفيسون جمع 26 جون 2026ع تي بند رهنديون جنهن ڪري ڇنڇر 27 جون تي اخبار نه ايندي، اخبار ٻيهر آچر 28 جون تي اوهان جي هٿن ۾ هوندي، ايجنٽ ۽ نمائندا نوٽ ڪن

-اداره

سينٽ پيٽرس برگ: سپريم ڪورٽ جو چيف جسٽس يحيٰ آفريدي، آئيني عدالت جو چيف جسٽس امين الدين خان پاڪستان جي سفير فيصل نياز ترمذي سان گڏ بيٺل آهن

لاڙڪاڻي ضلعي ۾ اڄ عاشوره ڏهاڙي تي مجلسن ۽ جلوسن بابت هيلٿ ايمرجنسي لاڳو

عزادارن کي بهترين طبي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ صحت کاتي پاران جامع پلان تيار ڪيو ويو

سمورين اسپتالن ۽ ننڍن وڏن صحت مرڪزن ۾ 24 ڪلاڪ ايمرجنسي ڊيوٽيون مقرر ڪيون ويون

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) ضلعي صحت آفيسر لاڙڪاڻو ڊاڪٽر شوڪت علي ابڙو چيو آهي ته 10 محرم الحرام جي سلسلي ۾ عزادارن کي بهترين طبي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ صحت کاتي پاران ضلعي انتظاميا، پيپلزپارٽي جي اعليٰ قيادت، ڊپٽي ڪمشنر لاڙڪاڻو طارق منظور چانڊيو بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو2

ٽنڊوالهيار ۾ اڄ 2 وڏا مرڪزي ماتمي جلوس برآمد ڪيا ويندا

امام بارگاهه حيدري تان امداد حسين حيدري ۽ سخي موج دريا درگاهه تان زاهد شاهه رضوي جلوس برآمد ڪيو ويندو

مقامي انجمنون نوحا خواني ڪري سينا زني ۽ زنجير زني جو ماتم ڪنديون

ٽنڊوالهيار (ذ ر) ٽنڊوالهيار ۾ ڪربلا جي شهيدن جي ياد ۾ عزاداري جو سلسلو جاري آهي انهي حوالي سان ضلعي جي تنهين تعلقن جهنڊومري، چمبڙ ۽ ٽنڊوالهيار ۾ مجلس عزا، ماتمي جلوس ۽ تازيا ڪڍيا پيا وڃن جڏهن ته اڄ 10 محرم الحرام يوم عاشور تي ٽنڊوالهيار شهر مان 2 وڏا ماتمي بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو2

پاڪستان خلاف دهشتگرديءَ ۾ ملوث فتنہ الخوارج کي افغان طالبان رجيم جي پٺڀرائي حاصل آهي: برطانيا

فتنہ الخوارج هڪ دهشتگرد گروهه آهي ۽ ان کي افغانستان کان حمايت ملي رهي آهي: خصوصي نمائندو رچرڊ لنڊسي

پاڪستان ۾ سيڪيورٽي آپريشنز کان بچيل دهشتگردن لاءِ افغانستان محفوظ پناهگاهه بڻيل آهي

ڪابل ۽ قنڌار ۾ طالبان رجيم جي عملدارن کي فتنہ الخوارج خلاف فيصلائتن قدمن جي ضرورت آهي

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان خلاف دهشتگرديءَ ۾ فتنہ الخوارج کي افغان طالبان رجيم جي پٺڀرائي حاصل آهي افغانستان ۾ برطانيه جي خصوصي نمائندي رچرڊ لنڊسي پرڏيهي ميڊيا کي انٽرويو ۾ بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو2

حيدرآباد: 9 محرم الحرام جي رات جو نياز لاءِ ديگون تيار ڪيون پيون وڃن

ڪراچي ۾ نائين محرم الحرام جو مرڪزي ماتمي جلوس برآمد، سيڪيورٽي جا انتظام انتهائي سخت

نشترپارڪ مان برآمد ٿيل مرڪزي جلوس روايتي رستن کان ٿيندو حسينيه ايرانيان امام بارگاهه کارادر پهچي ٿهر ٿيو

پوليس رينجرز پاران به سيڪيورٽي جا غير معمولي ۽ فول پروف انتظام ڪيا ويا، وڏي تعداد ۾ اهلڪار مقرر

جلوس جي رستي جا هئي ڪنارا ڪنٽينر لڳائي سيل ڪيا ويا، بلند عمارتن تي به خاص نگراني جا انتظام ڪيا ويا

ڪراچي (اي پي پي) 9 محرم الحرام جو مرڪزي ماتمي جلوس سيڪيورٽي جي سخت انتظامن هيٺ خميس ڏينهن نشترپارڪ مان برآمد ٿيو ان کان اڳ نشتر پارڪ ۾ مجلس منعقد ڪئي وئي جنهن بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو2

لاڙڪاڻو پوليس سيڪيورٽي پلان کي حتمي شڪل ڏئي، سيڪيورٽي آرڊر جاري

پاڪ فوج ۽ سنڌ رينجرز جا آفيسر ۽ جوان به پنهنجا فرض سرانجام ڏيڻ لاءِ هر وقت موجود رهندا

صورتحال جي نگراني لاءِ ايس ايس پي آفيس ۾ ڪمانڊ اينڊ ڪنٽرول روم پڻ قائم ڪيو ويو

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻو پوليس محرم الحرام جي حوالي سان سيڪيورٽي پلان کي حتمي شڪل ڏئي سيڪيورٽي آرڊر جاري ڪري ڇڏيو آهي. ان حوالي سان ايس ايس پي لاڙڪاڻو احمد فيصل چوڌري ٻڌايو ته سيڪيورٽي آرڊر موجب سڄي ضلعي ۾ 159 ماتمي جلوسن ۽ 181 مجلسن جي سيڪيورٽي لاءِ لاڙڪاڻو پوليس جا 3 هزار 300 کان وڌيڪ پوليس

۽ اسٽينڊ باءِ رکيو ويو آهي مرڪزي ماتمي جلوسن جي گذرگاهن تي ايندڙ وڏين عمارتن تي جديد دوربينن سان ليس ماهر اسنائپرز به ڊيوٽي تي مقرر هوندا. سموري صورتحال جي نگراني لاءِ پوليس ۽ سول انتظاميه جو گڏيل ڪنٽرول روم سان گڏ ايس ايس پي آفيس لاڙڪاڻو ۾ ڪمانڊ اينڊ ڪنٽرول روم پڻ قائم ڪيو ويو آهي. ايس ايس پي لاڙڪاڻو موجب

سيڪيورٽي انتظام ڪيا ويا آهن ۽ سنڌ حڪومت عزادارن کي هر ممڪن سهولتون ۽ پرامن ماحول فراهم ڪرڻ کي يقيني بڻائي رهي آهي هن دعا ڪئي ته ڌڻي سڀني کي حضرت امام حسين عليهه السلام ۽ اهل بيت جي تعليمات تي عمل ڪرڻ ۽ سندن نقش قدم تي هلڻ جي توفيق عطا فرمائي.

بقايا 28 روزاني عبرت

محمد جنيد انوار چوڌري به موجود هئا. مواصلات واري وزارت مان جاري بيان موجب وفاقي وزير عبدالعليم خان ايراني وفد سان ڳالهائيندي خطي ۾ امن قائم

جو وڪرو 27 سينٽ 0.38 سيڪڙو جي گهٽتائيءَ سان 70.07 ڊالر في بيرل ۾ طئي ٿيو

بقايا 25 روزاني عبرت

مڪاني چونڊون ڪرائي، پنجاب جي عوام کي سندن حق ڏياري، پوءِ ٻين صوبن جي جمهوري نظام تي ليڪچر ڏي. هڪ بيان ۾ هن چيو ته ڪراچي جي مڪاني نظام تي سوال اٿارڻ کان اڳ پنجاب ۾ مڪاني چونڊون نه ڪرائڻ جو سبب عوام کي ٻڌايو وڃي. حيرت جي ڳالهه آهي ته پنجاب ۾ مڪاني چونڊون ڪان پاسو ڪندڙ مسلم ليگ (ن) ڪراچي جي جمهوري عمل ۽ مڪاني نظام تي

لاڙڪاڻي ۾ هر سال جيان هندو پنچائت طرفان آب جو انتظام ڪيو ويو

ڏوڪري ۾ ”ڪربلا جي شهيدن“ کي پيش ڪرڻ لاءِ ملڪ ماتمي جلوس برآمد

لاڙڪاڻي ۾ درگاهه حضرت مشوري شريف طرفان اڄ شهداءِ ڪانفرنس ٿيارين مڪمل

لاڙڪاڻي جي اسڪول مان بجلي جا 4 پکا، بورڊ ۽ ٽارون چوري، جاچ شروع

گهوٽڪي ۾ شهداءِ ڪربلا جي ياد ۾ 57هون ساليانو جلسو منعقد

DAILY IBRAT HYD
روزاني عبرت
جمعو 26 جون 2026ع

فرمانِ امام الانبياءَ حضرت محمد مصطفيٰ صلي الله عليه وآليه وسلم

حُسين مني وانا من حُسين

ڪَڪرا ڪربلا جا مادر ٿي مَيڙياس

تحرير: زوار عبدالستار درس

ڪائنات ۾ قرآنِ حڪيم کان وڏو ڪو بہ زندگيءَ جو آئين نہ آهي. ان قرآنِ حڪيم ۾ فرمانِ خداوندي آهي تہ "اي رسول صہ، مون توکي عالمين جي لاءِ رحمت بنائي اُماڻيو آهي". قرآنِ حڪيم ۾ اهو فرمانِ خداوندي بہ موجود آهي تہ "منهنجو رسول صہ تہ منهنجي وحيءَ کان سواءِ ڪجهہ ڳالهائي ئي نٿو". جيڪو رسول صہ، الله تعاليٰ جي وحيءَ کان سواءِ ڪجهہ ڳالهائي ئي نٿو ان رسول صہ فرمايو تہ "حُسين عہ مون مان ۽ آئون حُسين عہ مان آهيان، هن جو رت منهنجو رت ۽ هن جو گوشت منهنجو گوشت آهي". رسولِ اڪرم صہ جو اهو فرمان ان ڳالهہ جو دليل آهي تہ جهڙي طرح رسولِ اڪرم صہ جن پاڪ آهن اهڙي طرح امام حُسين عہ بہ پاڪ آهي ۽ جهڙي طرح رسولِ اڪرم صہ جن رحمت للعالمين آهن اهڙي ئي طرح امام حُسين عہ امام العالمين آهن. جهڙي طرح رسول اڪرم صہ جن هدايت جو چراغ ۽ نجات جو سفينو آهن، اهڙي ئي طرح رسولِ اڪرم صہ جي فرمان موجب امام حُسين عہ بہ هدايت جو چراغ ۽ نجات جو سفينو آهي. حضرت نوح عہ پنهنجي هٿن سان ڪاٺيءَ جو هڪ ٻيڙو ٺاهيو ۽ ان کي پنهنجي اُمت جي لاءِ نجات جو سفينو قرار ڏنائين تہ ڪاٺيءَ مان ٺاهيل اهو ٻيڙو سندس اُمت لاءِ نجات جو سفينو بنجي ويو. حضرت نوح عہ هڪ نبي هو ۽ حضرت محمد مصطفيٰ صہ سمورن نبين جا امام آهن. افسوس آهي انهن ماڻهن تي جيڪي هڪ نبيءَ جي فرمان تي تہ مڪمل ايمان رکن ٿا، پر امام الانبياءُ جي فرمان تي شَڪَ ۾ مُبتلا آهن. هڪ نبيءَ جي فرمان ڪي مڃيندي ڪاٺيءَ مان ٺاهيل ٻيڙي کي تہ نجات جو سفينو تسليم ڪيو وڃي ٿو، پر امام الانبياءُ جي فرمان موجب جنت جي جوانن جي سردار کي نجات جو سفينو تسليم ڪرڻ بابت امام الانبياءُ جي پنهنجي اُمتَ اڄ بہ ٻُڌتر جو شڪار آهي، جيڪا هن اُمتَ جي بدنصيبي آهي. نہ صرف اهو پر جنهن امام الانبياءُ جي لاءِ قُرآنِ حڪيم ۾ اها گواهي موجود آهي تہ "منهنجو رسول صہ منهنجي وحيءَ کان سواءِ ڪجهہ ڳالهائي ئي نٿو". ان امام الانبياءُ پنهنجي اهلِ بيت علهم السلام ۽ بالخصوص امام حُسين عہ جي باري ۾ اهو بہ فرمايو تہ "آئون توهان وٽ بہ شيون ڇڏي وڃي رهيو آهيان، جن ۾ هڪ قرآن ۽ ٻيا منهنجا اهلِ بيت عليهم السلام آهن، انهن سان تَمسڪ رکجو. آئون پنهنجي اهلِ بيت اليهم السلام جي باري ۾ توهان کي خدا جو خوف ڏياريان ٿو. حَسنؑ ۽ حُسينؑ جنت جي جوانن جا سردار آهن. اي الله آئون هِنَ حُسينؑ سان محبت رکان ٿو، تون بہ هن سان محبت رک ۽ جيڪو بہ هن نٿو سان محبت رکي ان سان محبت رک. هن حُسينؑ جي روئڻ سان مون کي دلي اَذيتَ پهچي ٿي. جيڪو بہ مون سان محبت رکي ٿو ان کي گهرجي تہ منهنجي هِنَ حُسينؑ سان محبت رکي. هي حُسينؑ منهنجو فرزند آهي، هن کي ڏِسو ۽ سُڃاڻي وٺو، هِيءُ جڏهن بہ مصائبن ۾ مبتلا ٿئي تہ هن جي نُصرت ڪجو. حُسينؑ منهنجو فرزند ۽ دنيا ۾ منهنجي خوشبوءِ آهي. منهنجي دل ۾ حُسينؑ جي لاءِ ڪيتري محبت آهي ان جو ڪير بہ اندازو ئي نٿو ڪري سگهي. حُسينؑ اُهو آهي جنهن تان مون پنهنجي فرزند ابراهيمؑ کي بہ قربان ڪري ڇڏيو. جيڪو حُسينؑ سان محبت رکندو جهنم جي باهہ ان جي چهري تائين نہ پهچي سگهندي. حُسينؑ الله تعاليٰ جي نشانين مان هڪ وڏي نشاني آهي. گذريل نبين جي اولادن مان ڪنهن بہ نبيءَ جي اولاد کي ايتري فضيلت حاصل نہ آهي جيتري فضيلت منهنجي هِنَ حُسينؑ کي حاصل آهي. اگر حَسنينؑ جي لُڙڪن مان هڪ لُڙڪ بہ زمين تي ڪِريو تہ منهنجي اُمتَ جي ٻُڪَ ڪڏهن بہ ختم نہ ٿيندي".

امام الانبياءُ تہ پنهنجي اُمتَ کي هڪ هڪ شيءِ واضح ڪري ٻُڌائي پر افسوس جو اُمتَ سندن انهن فرمانن کي ياد ئي نہ رکيو جنهن جو نتيجو اهو نِڪتو جو رسولِ اڪرمؐ جي دنيا مان پردو مٽائڻ کان صرف 50 سال پوءِ امام حُسينؑ کي خدا جي وحدانيت ۽ محمدؐ جي شريعت کي بچائڻ لاءِ پنهنجي ئي ناني جي اُمتَ جي هٿان مجبور ٿي مدينو ڇڏي ڪربلا جي رِڻَ کي آباد ڪرڻو پيو ۽ نيٺ ان رِڻَ ۾ پنهنجي ئي ناني جي اُمتَ هٿان پنهنجي سڄي ڪُٽنبَ سميت ڪُسجڻو پئجي ويو. شاهہ عبداللطيف ڀٽائيؒ ڪربلا جي رِڻَ ۾ اُنَ ذبحِ عظيم جو نقشو چٽيندي فرمائي ٿو تہ،

ڏاڙهي رَتَ رَتياس، ڏندَ تہ موتين ڳُتياس
چوڏهينءَ ماهَ چنڊَ جيئن، پڙَ ۾ پيشانياس
سِيماهُم فِي وَجوهَهُم، مُنهن ۾ مَڻ ڳُتياس
الله نورالسماوات والارض، جَلوو زمينياس
ڪڪرا ڪربلا جا، مادر ٿي مَيڙياس
ڦِٽن تان رَتَ ڦُڙا، عليؑ تي اُگهياس
اُمتَ تي احسانَ سِين، ٿيندي شفاعتَ سَندياس
مِڙئي معاف ڪَياس، خالقَ بدلي خُونَ جي

ابنِ عباسؓ کان روايت آهي تہ، مون عاشُور واري شب حضور ڪريمؐ جن کي خوابَ ۾ ان حالت ۾ ڏٺو جو سندن سِر مبارڪ ۾ خاڪَ، اکين ۾ ڳوڙها، گِريبان چاڪ ۽ ٻانهُون ڪُنجهيل هُيون. سندن هٿن ۾ تِيرن سان پَروڻ ٿيل ۽ رَتَ ۾ ٻُڏل ڪُرتو هو ۽ پاڻ فرمائي رهيا هئا تہ "الله تعاليٰ کي ظالمن جي عملَ کان غافل نہ سمجهندا ڪريو"

قُرآنِ حڪيم ۾ اهو فرمانِ خداوندي بہ موجود آهي تہ "بيشڪ جيڪي ماڻهو الله ۽ اُنَ جي رسولؐ کي اَذيتَ ڏين ٿا انهن تي خدا دنيا ۽ آخرت "ٻنهي" ۾ لعنتَ فرمائي آهي ۽ انهن جي لاءِ رُسوا ڪندڙ عذاب تيار ڪري رکيو آهي"

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاڻوار پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

جمع 26 جُون 2026ع

شهادتِ حضرت امام حسين عليه السلام: حق، انصاف ۽ اصولن جي فتح

محرم الحرام جي ڏهين تاريخ اسلامي تاريخ جو اهڙو باب آهي، جيڪو صديون گذرڻ باوجود اڄ به انسانيت کي حق، انصاف، جرئت ۽ قربانيءَ جو درس ڏئي رهيو آهي. ڪربلا جو واقعو فقط هڪ تاريخي سانحو نه پر هڪ فڪر، هڪ پيغام ۽ هڪ دائمي جدوجهد جو نالو آهي، جنهن جو مرڪز حضرت امام حسين عليه السلام ۽ سندن وفادار ساٿين جون بي مثال قربانيون آهن. نبي پاڪ ﷺ جي پياري ڏهٽي حضرت امام حسين عليه السلام 10 محرم 61 هجري تي پنهنجي اهلِ بيت ۽ ساٿين سان گڏ جيڪا عظيم قرباني پيش ڪئي، اها اسلامي تاريخ جو اهڙو روشن باب بڻجي وئي آهي، جنهن جي اثرن کي چوڏهن صدين کان پوءِ به محسوس ڪيو وڃي ٿو. ڪربلا جي واقعي کي مختلف زاوين کان ڏٺو ويندو آهي. ڪجهه ماڻهو ان کي هڪ ظالم حڪمران خلاف مزاحمت جي علامت سمجهن ٿا. جڏهن ته حقيقت ۾ حضرت امام حسين عليه السلام جي جدوجهد جو مقصد گهڻو وسيع ۽ گهرو هو. اهو صرف هڪ فرد يا حڪمران جي مخالفت نه هئي پر اسلامي رياست جي ان بنيادي روح جي حفاظت لاءِ جدوجهد هئي، جيڪا رسول اڪرم ﷺ قائم ڪئي هئي. اسلام جو تصور ان اصول تي بڌل آهي ته حاڪميت جو اصل حق صرف الله تعاليٰ کي حاصل آهي. حڪمران عوام جو مالڪ نه پر سندن خادم هوندو آهي، جيڪو الله جي آڏو جوابده هوندو آهي. جڏهن حڪمرانيءَ کي موروثي بنيادن تي منتقل ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي وئي ته حضرت امام حسين عليه السلام ان ۾ مستقبل لاءِ هڪ وڏو خطرو ڏٺو. سندن بصيرت کين ٻڌائي رهي هئي ته جيڪڏهن هن تبديليءَ کي بنا مزاحمت قبول ڪيو ويو ته ايندڙ نسل شايد اسلام جي سياسي نظام ۽ بادشاهت جي وچ ۾ فرق کي سمجهي نه سگهندا. ان ڪري حضرت امام حسين عليه السلام حق جي حمايت ۽ اصولن جي حفاظت لاءِ اهو رستو اختيار ڪيو جيڪو ظاهري طور انتهائي ڏکيو ۽ قربانين سان ڀريل هو.

ڪربلا جي ميدان ۾ حضرت امام حسين عليه السلام ۽ سندن وفادار ساٿين جي شهادت حق جي دائمي فتح ثابت ٿي. طاقت، لشڪر ۽ حڪومت وقت جي حڪمران هٿ ۾ هئا، پر تاريخ اهو ثابت ڪيو ته اخلاقي قوت، سچائي ۽ اصولن تي بيهڻ ئي اصل ڪاميابي آهي. حضرت امام حسين عليه السلام پنهنجي عمل سان اهو پيغام ڏنو ته جڏهن حق ۽ باطل آمهون سامهون هجن ته خاموش رهڻ بدران حق جو ساٿ ڏيڻ ئي مؤمن جي ذميواري آهي، ڀلي ان لاءِ ڪيتري به وڏي قرباني ڇو نه ڏيڻي پوي. اڄ جڏهن دنيا مختلف سياسي، سماجي ۽ اخلاقي بحرانن کي منهن ڏئي رهي آهي، تڏهن ڪربلا جو پيغام وڌيڪ اهميت اختيار ڪري وڃي ٿو. حضرت امام حسين عليه السلام جي زندگي ۽ شهادت اسان کي سيکاري ٿي ته اصولن، انصاف ۽ سچائي تي ڪنهن به قيمت تي سمجهوتو نه ڪرڻ گهرجي. سندن قرباني صرف مسلمانن لاءِ نه پر پوري انسانيت لاءِ آزادي، وقار ۽ حق پسنديءَ جي علامت بڻجي چڪي آهي. ڪربلا جي واقعي جو سڀ کان وڏو سبق اهو آهي ته ظلم ڪيترو به طاقتور ڇو نه هجي، ان جي ڄمار محدود هوندي آهي. جڏهن ته حق ۽ سچائي هميشه زنده رهندا آهن. حضرت امام حسين عليه السلام پنهنجي جان، پنهنجي خاندان ۽ پنهنجن ساٿين جي قرباني ڏئي اهو ثابت ڪيو ته اقتدار کان وڌيڪ اهم اصول آهن ۽ زندگيءَ کان وڌيڪ قيمتي سچائي آهي. تاريخ به گواهي ڏئي ٿي ته ڪربلا ۾ جسماني طور شهيد ٿيڻ باوجود حضرت امام حسين عليه السلام جو پيغام اڄ به زنده آهي، جڏهن ته ظلم ۽ جبر جون علامتون تاريخ جي اونداهين ۾ گم ٿي چڪيون آهن. اهو ئي سبب آهي جو هر سال محرم جو مهينو اسان کي ياد ڏياريندو آهي ته حق جي راهه تي ثابت قدم رهڻ ئي اصل ڪاميابي ۽ دائمي زندگيءَ جو راز آهي.

’شامِ غريبان‘

جابر عباس ملاح

ڪربلا ۾ نبي اڪرم ﷺ جي اولاد تي 10 محرم الحرام جي رات گذري وئي چڙهي پيو آسمان تي 10 محرم الحرام جو ڏرڻ پريو ڳاڙهو سج جنهن جي هڪ ئي پهر ۾ ظهر کان عصر تائين حضرت علي ع جو ڀريل گهر ويران ٿي ويو حضرت علي ع جي نياڻي سائڻ زينب (س) جا 72 قضيا ٿي ويا.! اهو دنيا جو دستور آهي جڏهن ڪنهن گهر ۾ قضيو ٿي پوندو آهي ته ٽن ڏهاڙن تائين انهيءَ جي چلهه نه ٻرندي آهي همدرديءَ طور ان ڏکايل خاندان کي ٽن ڏهاڙن تائين پاڙي وارا کاڌو پهچائيندا آهن ڪربلا ۾ ٽن ڏهاڙن جي اڃ ۽ بُک تي رهڻ 72 قضين کانپوءِ به علي ع جي اولاد کي پرچائڻ ۽ کاڌو کارائڻ بدران ناني نبي ﷺ جي امت دين بچائڻ جي ڏوهه ۾ خيمن کي باهه ڏئي شهادتِ امام حسين عليه السلام کانپوءِ سيدن جي خيمن کي چئني طرفن کان يزيدي فوج باهه ڏني جنهن وقت ٻرندڙ باهه جا شعلا خيمن کي ساڙڻ لڳا ته ماڻن جي جهولين مان معصوم ٻار اٿين وڃڻ ويا، جيئن ڪنهن نمازيءَ جي هٿن مان تسبيح جي ٽٽڻ کانپوءِ ان جا موتي وکري ويندا آهن اهلبيت تي ڪربلا ۾ هر ظلم آزمايو ويو. ظلم جو اهو ڪوبه انداز باقي نه بچيو هو جيڪو علي ع جي اولاد تي نه آزمايو ويو هجي امام حسين ع اهي سڀ تڪليفون صبر سان برداشت ڪيون. اهڙي صبر تي اڄ سڄي ڪائنات حيران آهي

حسين ابن علي ع ناني نبي ﷺ جي دين ۽ الله جي وحدانيت کي بچائڻ خاطر يزيد (لعين) جي هر ظلم کي صبر سان سٺو ۽ پنهنجي ڀريل ويڙهي يعني ’گهر‘ کي ناني جي دين تان قربان ڪري ڇڏيو حسين ع جي ڏکن جي ڀائيوار ڀيڻ سائڻ زينب سلام الله عليها تي امام حسين ع جي شهادت کانپوءِ ڏکن جا پهاڙ ڪيرايا ويا، جن کي ان ڪربلا جي شيرڏل خاتون صبر سان برداشت ڪيو. حضرت علي ع جي وڏي ڌيءَ سائڻ زينب سلام الله عليها ڀا جي مقتل ۾ ڀاڻ پيرئي رکيو هو ته سندس لاءِ هڪ ٻيو مقتل شروع ٿي ويو. سائڻ زينب سلام الله عليها پڙڪندڙ باهه جي شعلن مان امامت جي سلسلي کي جوڙيندڙ هڪ ڪڙي امام سجاد (ع) کي ٻرندڙ باهه جي شعلن کان بچائي ٻاهر ڪڍيو ته ٻئي طرف ماڻن جهوليءَ کان وڇڙيل ٻارڙن کي ٿي ڳوليائين سادات جي خيمن کي ساڙيندڙ باهه جڏهن ماٺي ٿي ۽ خيما خاڪ ٿي ويا. ڪربلا ۾ ظلم جي انتها اها هئي جو سادات جي خيمن کي خاڪ جي ڍير ۾ تبديل ڪرڻ کانپوءِ به لشڪرِ يزيد جي اندر مان انتقام جي باهه ختم نه ٿي ظلم سادات جي خيمن کي شامِ غريبان کانپوءِ به لُٽيندا رهيا.! قتلِ حسين ع کانپوءِ هر طرف کان لشڪرِ يزيد جا سادات کي لُٽڻ جا آواز ايندا رهيا.

امام حسين ع جي قتل کانپوءِ سائڻ زينب سلام الله عليها جو مقتل جڏهن شروع ٿي ويو 10 محرم الحرام کانپوءِ امام حسين ع جو محرم ۽ مقتل ختم ٿيو شام غريبان کانپوءِ سائڻ زينب سلام الله عليها جو محرم ۽ مقتل شروع ٿيو. جڏهن 11هين محرم جي رات آسمان تي پنهنجا پر پکيڙڻ لڳي ته سائڻ ڀاءُ جي يتيمن کي هڪ هنڌ گڏ ڪرڻ شروع ڪري ٿي جيڪي معصوم ٻار ملي سگهيا، تن کي سمهارڻ جي ڪوشش ڪيائين جيڪي وڇڙي ويا، تن کي بيابان مان ڳولڻ لڳي صبر ۽ سخاوت ته هن گهراڻي جي جاگير آهي اهڙي ظلم سهڻ کانپوءِ پلا اهو کهڙو ٻار هوندو، جنهن کي ننڊ اچي سگهي؟ سو به ٽن ڏهاڙن جي اُڃ ۽ بُک واري حالت ۾! سيدن جي پياسن ٻارڙن کي ستين محرم کان وٺي ڏهين محرم تائين پاڻيءَ جي هڪ بُوند (ڦڙو) به نه ملي سگهيو پر هڪ اميد زنده هئي اوسيتائين جيستائين حضرت عباس ع جن موجود هئا حضرت عباس ع جي شهادت کانپوءِ ٻارڙن پاڻي گهرڻ بند ڪري ڇڏيو ۽ جڏهن 11 محرم جي اندوهناڪ رات سيدن جي سرن تي چڙهي آئي ته سيدن جي ٻارڙن جا ماڻ ختم ٿي ويا، انهن تي يتيمي ڇانئجي وئي انهن ماڻن جون جهوليون ڇڏي واريءَ جي دٻن تي صبر سان سمهڻ شروع ڪيو. حضرت عباس علمدار ع جي شهادت کانپوءِ سڀ ذميواريون سندس ڀيڻ سائڻ رقيه خاتون (س) سنڀالي ورتيون ۽ شهادتِ حسين ع کانپوءِ ان جون سڀ اهم ذميواريون، حصي جي ڀائيوار ڀيڻ سائڻ زينب سلام الله عليها سنڀاليون حضرت امام حسين ع 6 مهينن جي ابهم علي اصغر ع 90 ورهين جي حبيب ابن مظاهر(ع) ۽ سعيد ابن عبدالله حنفيءَ جهڙا بهادر سپاهي جانثار ساٿين جي شهادت کانپوءِ پاڻ مقتل ڪربلا جي تپندڙ ڌرتيءَ تي خدا جو شڪر ادا ڪري آرامي ٿيا ته ڀيڻ زينب سلام الله عليها سڀ ذميواريون پنهنجي فوج کي سونپي ڇڏيون قافلي جي سپهه سالار جو علم سائڻ رقيه خاتون (س) کي ۽ ٻيون ذميواريون، ٻين ڀينين کي ورهائي ڏنيون ڪربلا جي شيرڏل خاتون دينِ حق جو پرچم پنهنجي هٿن ۾ کڻي اهو اعلان ڪيو: ’بابا تو الله جي وحدانيت ۽ ناني نبي ﷺ جو دين بچايو آهي ۽ هاڻي آئون توکي بچائينديس باطل کي حق مڃرائڻ خاطر حاڪمِ وقت جي دارالحڪومت شام وينديس آئي کيس اهو مڃرائينديس ته حق حسين ع آهي ۽ باطل يزيد ملعون آهي، حسين ع زنده آباد ۽ يزيد مرده باد آهي‘ جتي حسين ع جي مقصد جي پڄاڻي ٿي اتان ڀيڻ ڀاءُ کي بچائڻ خاطر انقلاب جي ابتدا ڪري ٿي اڄ کان حسيني فوج جي سپهه سالار سائڻ رقيه خاتون (س) بڻي جنهن شام غريبان کان پهرو ڏئي حسين ع جي يتيمن کي عباس ع جي لَهجي ۾ صدائون ڏئي آرام ڪرايو ڪربلا جي انقلاب ۾، جتي مردن جي عظيم قرباني شامل آهي اُتي عورتن جي قربانين کي به وساري نٿو سگهجي انقلاب جو هڪ حصو حسين ع مڪمل ڪيو ته ٻيو بهادر ڀيڻ زينب سلام الله عليها مڪمل ڪيو. زينب سلام الله عليها جي قيد ۽ خطبن باطل کي شڪست قبولڻ تي مجبور ڪري ڇڏيو.

اسلام تي احسان هوي ڀيڻ ڀرا ٻل
شبير مسافر تي ٻيا، عون دي ما ٻل (جوهر شاهه)

محرم الحرام جي ڏهاڪي جي سيئي راتين کان شام غريبان واري 11هين محرم الحرام جي رات سڀ کان مشڪل رات آهي جنهن جو تصور ڪرڻ سان ئي انسان تي سڪتو طاري ٿي وڃي ٿو جنهن کي ’شامِ غريبان‘ چون ٿا ڏهين محرم جي رات ته سيئي سڄڻ موجود هئا، امام حسين ع پنهنجي سٺ سميت سيئي سڄڻن سان گڏ هيو پر يارهينءَ جي رات سادات جو ڪجهه به نه رهيو ڪربلا جو بيابان، بي ڪفن لاشا، ٽن ڏهاڙن جا اُڃيا، ٻُکيا ۽ سڄڻن جي موت جا ماريل اهڙي گهڙيءَ پلا ڪنهن کي هوش هوندو انهيءَ هيبتناڪ منظر کي ياد ڪندي ئي انسانيت جا هانوَ ڪنبڻ لڳن ٿا سلام آهي انهن ڀينين کي جن اهي منظر برداشت ڪيا مومنن کي اهو ئي ته درد آهي جيڪو سن 61 هجريءَ کان وٺي اڄ تائين هر اهلِ دل کي روئائي ٿو جنهن کي ياد ڪرڻ کانپوءِ مومن ۽ عزادار پنهنجي وس ۾ نٿو رهي ۽ پاڻ غمِ حسين ع ۾ رڱجي وڃي ٿو ۽ اندر مان ’ياحسين ع... ياحسين ع...‘ جون درد ڀريون صدائون بلند ٿين ٿيون جيڪي پوري دنيا جي ماحول کي سوڳوار بڻائي ڇڏين ٿيون شام شفق جا سڀ منظر اڄ به ياد ڏيارين ٿا.

شهدادپور جي قديم ڳوٺ ملدسيءَ ۾ عزاداري جي تاريخ!

نور سنڌي

اسان جو ڳوٺ ملدسي جيڪو شهدادپور کان اولهه طرف ٿو ڪلوميٽر جي فاصلي تي واقعي آهي ملدسي جيڪو ماشاالله شهر بڻجي ويو آهي ملدسي ڳوٺ ۾ عزاداري ڪڏهن شروع ٿي؟ شروعات ڪهڙن مومن ڪئي ڪا خبر نه آهي پر اسان وٽ موجود معلومات مطابق ملدسيءَ جو اولين علم عارب خاصخيلي جو آهي جيڪو ماضيءَ کان اڄ تائين عزاداري امام حسين ع جو مرڪز رهندو اچي جيڪو ملدسي جي وچ تي مين بازار وٽ آهي هن وقت ملدسي ۾ 4 پڙ نڪرندا آهن وڏو پڙ عارب فقير خاصخيلي جو سڏيو وڃي ٿو. جيڪو ملدسي جو قديم پڙ آهي جيڪو انگريز جي دور جو آهي ان کي قائم ڪرڻ ۾ مرحوم بچل شاهه جو به هٿ هو، مرحوم بچل شاهه اصل ۾ خيرپور ميرس ضلعي جو هو جيڪو وڏو عزادار هو ملدسي ۾ عزاداريءَ کي ان وڌايو اسان ته عارب فقير خاصخيلي ڏٺو ته سيد بچل شاهه پر اسان سندن قصا ۽ عزاداري جي لحاظ کان ڳالهيون ٻڌندا آهيون ملدسي ۾ ٻين پڙن ۾ ملاحن جو پڙ جيڪو تقريبن 1973ع ڌاري اسان جي چاچي محمد فقير ملاح قائم ڪيو ماضيءَ ۾ شاندار اوتارو، علم جي چوڌاري موتيا گلاب جا گل خوشبو پکيڙيندا هئا هن پڙ تي نغارا وڄندا هئا، جتي عمر علمعروف شڪرانو فقير ڪنير چانڊيو محمد ميربحر ان جو پٽ الله جڙيو ميربحر ۽ ٻيا نغارا وڄايندا هئا 9 کان 10 محرم تائين ماتمي قافلو ميربحرن جي پڙ کان شروع ٿي وري هتي ئي ختم ٿيندو هو.

ماضيءَ ۾ ملدسيءَ ۾ ٻيا به پڙ مشهور هئا، جن ۾ جتي مرحوم ملوڪ خاصخيلي جو گهر آهي اتي عيسو خاصخيلي جو پڙ هوندو هو. ان پڙ کي مڃڻ ۾ مرحوم سيد بچل شاهه جو به هٿ هو. ڪجهه عرصو سيد خان محمد شاهه به هن کي سنڀاليو ٻيو پڙ حاجي احمد فقير جي اوطاق، جيڪا هاڻ بابل ڏيرو ۽ پيربخش ڏيرو ۽ سڪندر خان ڏيرو جي اوطاق آهي ان جي پرسان خاصخيلين جي پاڙي ۾ الهه بخش خاصخيلي وارن جو پڙ هو. ٽيون پڙ وارث ڏنو ڏيرو وارن جي پراڻي اوطاق ويجهو جيئڻندي ’وايو‘ خاصخيلي جي اتبن ليمن جي باغ ۾ هو سندس وفات بعد ڪجهه وقت سندس پٽ ربڏنو خاصخيلي به سنڀاليو، بعد ۾ اهو باغ ولي محمد هوٿ کي وڪرو ڪري ڏنو ويو، ان به ان پڙ جي سنڀاليو ۽ رياضت ڪئي اتي سمر وٺي وئي ۽ پڙ به ختم ٿي ويو 2010ع ۾ ولي محمد هوٿ جي پٽ غلام سرور هوٿ ان هنڌ جي ويجهو علم لڳايو آهي 1977ع ۾ صابن فقير خاصخيلي به پنهنجي هٽي تي مارڪ واهه جي ڪپ تي علم لڳايو، جتي ڪافي سالن تائين عزاداري به ٿيندي هئي خير خيراتون به ٿينديون هيون، ليڪن بعد ۾ اهو پڙ ختم ٿي ويو ملدسيءَ جي چاچا فقير مولا بخش ملاح ملدسي ۽ ڳوٺ لالا خان جلالاڻي جي وچ تي هاريءَ واري زمين وٽ جهنگ وڌي، اتي ته صرف علم لڳايو، پر اتي وڏو اوتارو به نهرايو هن پڙ تي فقير فقراءَ ديسي پرديسي ايندا ويندا هئا سندس وفات بعد فقير سليمان ملاح ۽ فقير علي بخش ملاح ان پڙ کي سنڀاليو پر ان انداز ۾ نه سنڀالي سگهيا. ملدسيءَ ۾ عاشوره ۾ 7 کان 10 محرم تائين ماتمي جلوس ڪڍيا ويندا آهن ماضيءَ ۾ ٻين علائقن مان به پڙ ايندا هئا پر هاڻ اهو سلسلو گهٽجندو وڃي ٿو ماتمي قافلو ملدسي چوڪ تي زنجير زني ڪندو آهي ماتمي جلوس ملاحن جي پڙ کان نڪري سيد پاڙي کان خاصخيلي پاڙو، شيخ پاڙو کان ٿيندي حاجي پير جي پڙ تي اتان يونين ڪائونسل آفيس کان شهر ۾ ويندڙ رستي کان مين بازار واپس فقير علي بخش خاصخيلي جي پڙ تي ايندو آهي جتان کان ڳوٺ هاشم خاصخيلي ملنگ ڳوٺ، ڳوٺ لال خان جلالاڻي ۽ ٻين ڳوٺن مان ايندڙ قافلا پنهنجي ڳوٺن جي پڙن ڏانهن هليا ويندا آهن پراڻي دور ۾ ملدسيءَ جي ماتمي ڪافي جو سرواڻ منهنجو سوٽ الله جڙيو ميربحر هوندو هو ان دور ۾ ملدسي ۾ وڏي ماتم داري ٿيندي هئي ۽ ملدسيءَ جي فقراءَ جا ماتمي ’قافلا‘ ٻين شهرن يا ڳوٺن ڏانهن ويندا هئا.

امريڪا جي فضائن مان

جنگ جي شور ۾ هڪ خاموش انقلاب: بِٽ ڪوائن جي نئين عالمي راند!

راجا زاهد اختر خانزاده

(حصو ٻيو ۽ آخري) : پاڪستان ايران جو پاڙيسري آهي آمريڪا جو پراڻو سيڪيورٽي پارٽنر آهي چين جي بيلٽ اينڊ روڊ منصوبي جو مرڪز آهي ۽ اوير جي ملڪ سان گهرا لاڳاپا رکي ٿو وزيراعظم شهباز شريف، فيلڊ مارشل عاصم منير ۽ ٽيم مهينن تائين واشنگٽن ۽ تهران وچ ۾ اها پُل ناهي جنهن تي آخرڪار صحيحون ٿيون ڪشنر پاڪستاني ثياڪڙيءَ کي "actually pretty epic" يعني ’حقيقتاً غير معمولي‘ قرار ڏنو اهي لفظ محض تعريف آهن يا ڪنهن وڏي حساب ڪتاب جو اظهار؟ پاڪستان ڪرپٽو ڪرنسي ۽ مصنوعي ذهانت جي معيشت ۾ جاءِ ٺاهڻ جي ڪوشش به شروع ڪري چڪي آهي 2025 ۾ حڪومت اعلان ڪيو ته بِٽ ڪوائن مائننگ ۽ AI ڊيٽا سينٽرز لاءِ 2000 ميگاواٽ بجلي مختص ڪئي ويندي، انهي دوران عالمي ڪرپٽو ڪمپني بائنانس جي باني چانگ پينگ ژائو کي پاڪستان ڪرپٽو ڪائونسل جو مشير بڻايو ويو ۽ ڪرپٽو اثاثن لاءِ قانوني فريم ورڪ به متعارف ڪرايو ويو. IMF بجلي تي سبسڊيءَ جون تجويزون رد ڪري ڇڏيون آهن. جنهن کانپوءِ اهو منصوبو سست رويءَ جو شڪار ٿي ويو. جنگ کانپوءِ هاڻي هتي هڪ ٻيو پراڻو منصوبو ٻيهر ڌيان حاصل ڪري سگهي ٿو ايران، پاڪستان ۽ ڀارت کي ملائيندڙ IPI گيس پائيپ لائن جنهن کي ڪڏهن ’امن پائيپ لائن‘ سڏيو ويندو هو، سالن کان تعطل جو شڪار آهي ڀارت 2009ع ۾ هن منصوبي کان الڳ ٿي ويو هو، جڏهن ته پاڪستان کي دير سبب ممڪن 18 ارب ڊالر ڏنڊ جو سامهون به آهي جيڪڏهن ايران تي پابنديون نرم يا ختم ٿيون ته ڇا اها پائيپ لائن ٻيهر فعال ٿي سگهي ٿي؟ ڇا پاڪستان کي سستي گيس ملي سگهي ٿي؟ ۽ ڇا اهو خطي ۾ توانائيءَ جي ترسيل جو هڪ اهم مرڪز بڻجي سگهي ٿو؟ اهي ئي اهي سوال آهن جيڪي ايندڙ سالن جي سياست ۽ معيشت جو رخ متعين ڪري سگهن ٿا. ٻئي طرف هتي هڪ ٻيو ڊاٽ سامهون اچي ٿو. آگسٽ 2025ع ۾ ٽرمپ پاڪستان سان به طرفي واپاري معاهدي جو اعلان ڪندي اهو جملو چيو، جيڪو دنيا حيرت سان ٻڌيو: ’شايد پاڪستان هڪ ڏينهن ڀارت کي به تيل وڪڻي‘ ڀارت کي اهو جملو وڻيو ته دنيا جون اکيون جهڪي ويون، پر ٽرمپ اڪثر اهو چئي ڇڏيندو آهي جنهن جي پٺيان ڪو حساب هوندو آهي ۽ ڪشنر جي Affinity Partners جي 6.16 ارب ڊالر جي اثاثن ۾ 99 سيڪڙو سعودي عرب، UAE ۽ قطر جي خودمختار دولت فنڊز کان آيا آهن شايد اهي محض اتفاق هجن شايد اهي سڀ الڳ الڳ واقعا هجن پر ڪڏهن ڪڏهن تاريخ به اتفاقن جي لباس ۾ سامهون اچي ٿي ڀارت کي سستي گيس گهرجي پاڪستان کي ٽرانزٽ فيس گهرجي ايران کي منڊي گهرجي آمريڪي سرمايا ڪارن کي نفعو گهرجي ۽ جيڪڏهن اهو سڀ هڪ ڳنڍجي ٿئي ته ڇا معيشت اهو ڪم ڪندي، جيڪو سياست نه ڪري سگهي؟ هاڻي هن سموري تصوير جو پسمنظر سمجهڻ ضروري آهي آمريڪا ۾ اسرائيل بابت عوام جو ڏهاڪن ۾ غير معمولي انداز ۾ بدلجي رهي آهي Gallup جي فيبروري 2026 جي سروي ۾ پهريون ڀيرو 2001ع کانپوءِ آمريڪين جي همدردي اسرائيل جي بجاءِ فلسطينين سان وڌيڪ ملي Pew Research جي اپريل 2026ع جي سروي ۾ 60 سيڪڙو آمريڪي بالغن جو اسرائيل بابت منفي تاثر سامهون آيو 18 کان 49 سالن جي عمر جا 70 سيڪڙو ماڻهو اسرائيل کي ناپسند ڪن ٿا ريپبلڪنز ۾ به اسرائيل جي حمايت 2025 کان 15 پوائنٽ هيٺ اچي هن ڏهاڪن جي سڀ کان هيٺين سطح تي پهچي وئي آهي اپريل 2026 ۾ سينيٽ ۾ 13 وچين ڊيموڪريٽس اسرائيل لاءِ هٿيارن جي وڪري خلاف ووٽ ڏنو هن سموري تصوير ۾ قطر جو ڪردار به سمجهڻ ضروري آهي باخبر سفارتي ذريعن موجب آمريڪا ايران مذاڪرات کي قطر جي فرمائش تي سوئٽزرلينڊ ۾ قطري حڪومت جي ريزارٽ تي رکيو ويو، ڇاڪاڻ ته قطر مالي ۽ انتظامي خرچن ۾ وڏو ڪردار ادا ڪيو قطر جي هيءَ حڪمتِ عملي نئين ناهي؛ جڏهن وڏا پاڻ ۾ وڙهن ٿا ته ننڍو پر امير ملڪ ٽيبل بڻجي ٿو خرچ کڻي ٿو ۽ بدلي ۾ ايندڙ سرمايا ڪاريءَ ۾ حصو وٺي ٿو هاڻي هڪ لمحي لاءِ بيهو ۽ پڇو: جيڪڏهن ايندڙ 60 ڏينهن ۾ ايٽمي معاهدو طئي ٿي وڃي ٿو، پابنديون هٽن ٿيون، ايران عالمي معيشت ۾ واپس اچي ٿو IPI پائيپ لائن زنده ٿئي ٿي ڪرپٽو مائنرز ۽ AI ڪمپنيون ايراني توانائيءَ طرف ڇڪجن ٿيون ۽ پاڪستان پاڻ به پنهنجي وڌيل بجليءَ کي مائننگ لاءِ استعمال ڪري ٿو، ته وچ اوير جو نقشو ڪيئن نظر ايندو؟ ۽ انهيءَ نقشي ۾ پاڪستان ڪٿي هوندو؟ پر اهو سڀ هڪ شرط تي ئي ممڪن آهي: پاڪستان کي پهريان پنهنجو گهر ٺيڪ ڪرڻو پوندو اندروني سياسي استحڪام شفاف قانون، IMF سان اعتماد، ڪرپٽو ريگوليشن، توانائي سڌارا ۽ قانون جي بالادستي کان سواءِ اهو سڀ ڪجهه ممڪن نه هوندو ۽ اهو موقعو به گذري سگهي ٿو، جيئن ڪيترا ٻيا گذري ويا. وينزويلا جي مثال سامهون آهي: سستي بجلي هئي پر سياسي بدانتظامي هر موقعو ضايع ڪري ڇڏيو انهيءَ ڪري ايندڙ دور صرف توپن جو نه هوندو ايندڙ دور ميگاواٽن، ڊيٽا سينٽرن، گيس پائيپ لائنن ۽ بِٽ ڪوائن بلاڪن جو به هوندو هاڻي دنيا ۾ جنگ جو ميدان بدلجي رهيو آهي عالمي سياست ۾ مستقبل اڪثر پهريان افواهه بڻجي ٿو، پوءِ قياس آرائي، پوءِ بيڪ چينل مذاڪرات، پوءِ معاهدو ۽ آخر ۾ تاريخ پاڪستان هاڻي قياس آرائي ۽ بيڪ چينل وچ ۾ بيٺل آهي جيئن ڪشنر پاڪستاني ثياڪڙيءَ کي "actually pretty epic" يعني ’حقيقتاً غير معمولي‘ چيو، ڇا اها صرف هڪ تعريف آهي يا هڪ دعوت؟ تاريخ اُن قومن سان مهربان هوندي آهي جيڪا موقعي کي سڃاڻي ان کي پڪڙي ٿي ۽ تاريخ اُن قومن کي ياد ڪري ٿي جيڪي ٻين جي تاريخ جو حاشيو بڻجي وڃن ٿيون، ڇاڪاڻ ته اهي پنهنجو باب لکڻ ۾ دير ڪري ڇڏينديون آهن جنگ جي شور ۾ هڪ خاموش انقلاب اچي رهيو آهي سوال اهو آهي ته ڇا اسان ان جي قدمن جي آواز ٻڌي سگهون ٿا.

لطيفي لات ——— شاهه عبداللطيف ڀٽائي

پَڇَجي آئـين پَـڇـڻا، لَـڄَـايَـئِـي مُـون مَـيـڻ،
وِيـئِـيُـون وِڃَـهـڻِ وَيـڻِ، مُـنـهَـن مَـعَـافَـان جَـن جَـا.

هن بيت يا شعر ۾ لطيف سائين ان تاريخي وارتا جي عڪاسي ڪندي انهن عورتن جي ترجماني ڪئي آهي جن جا مرد امام حسين ع جو ساٿ ڇڏي رات جو اونداهيءَ ۾ پڇي نڪتا ۽ جڏهن اهي ماڻهو جيڪي ڪربلا معلا جي ميدان ۾ امام جو ساٿ ڇڏي پنهنجي گهرن ۾ پهتا يا جن جو عيال ان وقت ڪربلا ۾ موجود هو انهن کي به پاڻ سان گڏ وٺي ويا ته پوءِ اهي عورتون پنهنجي وارث مردن کي چوڻ لڳيون ته اوهان ڪهڙا مرد آهيو جو پڇوڙا ٿا سڏجو! اسان جا ته مٽ مائٽ (ڀيڪا) به توهان لڄائي ڇڏيا. اسان کي ته مهڻي حاب ڪري ڇڏيو اٿو جن جا مرد جنگ جي ميدان ۾ پنهنجي رهبر امام سان گڏ آهن تن جي عورتن جا ڪنڌ فخر وچان اوچا آهن ۽ اسان تي فخريه انداز ۾ چٿرون ڪري رهيون آهن" مطلب ته لطيف سائين اسان کي ان مان سمجهائي ٿو ته ڏکيو وقت ڏسي گهٻرائجي نه ان کي مرداناوار منهن ڏجي، اهو ئي سورهيه جو مرڪ آهي پوءِ اهو مرد هجي يا عورت.

(تحقيق ۽ ترتيب : شاهنواز راڄپر)

اجوڪو ڏينهن ..... 26 جُون

علامه سيد نجي الدين شاهه راشدي

سنڌ جي هن نالي واري ديني علم ۽ نيڪ انسان جي ولادت اجوڪي ڏينهن تي 1893ع ۾ موجوده قمبر شهدادڪوٽ ضلعي ۾ وڳڻ ويجهو هڪ ننڍڙي ڳوٺ نورآباد ۾ ٿي سندس وڏا اصل ۾ نئين ديري تعلقي جي مشهور پير جي ڳوٺ جا رهواسي هئا. هن پنهنجي علائقي جي وڏن عالمن وٽ ديني تعليم حاصل ڪري روحاني رمزون حاصل ڪيون فارغ التحصيل ٿيڻ کان پوءِ هن هندستان ۽ برما جو دورو ڪيو ۽ ننڍي کنڊ جي ڪيترن ئي علمي درسگاهن جيد عالمن ۽ اڪابرن سان ملاقاتون ڪيون انهيءَ دوري تان واپسيءَ کان پوءِ پنهنجي ڳوٺ ۾ هڪ عظيم الشان مدرسو قائم ڪري درس ۽ تدريس سان منسلڪ ٿي ويو هن پنهنجي رهائشگاهه تي هڪ وڏو ڪتب خانو پڻ قائم ڪيو. جنهن ۾ هزارين جي تعداد ۾ ديني ڪتاب ۽ ناياب قلمي نسخا موجود هئا هن پاڻ به ڪيترائي ڪتاب قلمبند ڪيائين جن ۾ "تهذيب الرجال في خير الخصال"، "ايها العلماءِ السواءِ"، "ايها الامراءِ"، "ايها الغرباءِ" ۽ "ايها المساڪين" خاص ذڪر جي لائق آهن نثر سان گڏ نظم تي به خاص ملڪو حاصل هئس سنڌي، اردو ۽ فارسيءَ ۾ شاعري ڪيائين سندس شاعريءَ جي مجموعن ۾ "قنديد المثل"(سنڌي شاعري) ۽ "عديم النظير (فارسي) شامل آهن انهن مجموعن ۾ پنهنجي شاعريءَ سان گڏ ڪجهه ٻين شاعرن جي شاعري به شامل ڪئي اٿس جيتوڻيڪ سياست کان پري رهيو پر خلافت تحريڪ ۾ هڪ اهم ڪارڪن طور ڀرپور ڪردار ادا ڪيائين سنڌ جي هن جيد علم ۽ بزرگ 31 جنوري 1984ع تي راهه رباني ورتي هن بزرگ شخصيت جي زندگيءَ جو وڌيڪ احوال مهراڻ رسالي جي جنوري 1995ع ۽ ماهوار نئين زندگيءَ جي سيپٽمبر 1995ع واري شماري ۾ پڙهي سگهجي ٿو.

گوردنداس سوڀائي

گوردنداس سوڀائي روهڙيءَ جو هڪ درويش صفت سلڪ فقير هو سندس جنم 26 جون 1902ع تي ٿيو هن عملي زندگيءَ جي شروعات ٽيپداريءَ سان ڪئي ۽ 1958ع ۾ انهيءَ نوڪريءَ تان رٽائر ٿيو هن کي انگريزي ۽ فارسي ٻوليءَ تي عبور حاصل هو هن بيدل فقير جي ڪلام جو انگريزيءَ ۾ ترجمو ڪيو ۽ ڪجهه فارسي ڪتابن جو سنڌيءَ ۾ ترجمو ڪيو جيتوڻيڪ هو هڪ سرنديءَ وارو ماڻهو هو ۽ سندس گهر وڏو ۽ ستن ماڙين تي مشتمل هو پر پاڻ سدائين سادگيءَ ۽ فقيريءَ کي پسند ڪندو هو هو حضرت سچل سرمست ۽ بيدل فقير جو وڏو معتقد هو بيدل فقير جي مزار تي جڏهن راڳ ٿيندو هو ته پاڻ ڳائيندو به هو ته دهل به وڄائيندو هو هن 6 ڊسمبر 1983ع تي دم ڏنيءَ حوالي ڪيو هن فقير جي زندگيءَ جو هڪ سهڻو خاڪو فقير مثل مسرور جي ڪتاب "مون سي ڏنا ماءِ" ۾ پڙهي سگهجي ٿو.

آخوند فضل صديق

اڄ مشهور شاعر آخوند فضل صديق جي جنم جو ڏينهن آهي هو 26 جون 1916ع تي مٽياريءَ جي هڪ زميندار خاندان ۾ پيدا ٿيو زميندار هجڻ جي باوجود هو انتهائي سادي طبيعت جو ملڪ هو هن کي ملهه راند سان گهڻي دلچسپي هئي ۽ ان جي ملهه پهلوانن ۾ هن جو وڏو نالو هو هو هڪ سٺو شاعر پڻ هو سندس شاعريءَ ۾ غزل، نعتون، ٽيهه اکريون، بيت ۽ ڪافيون شامل هيون شاعريءَ ۾ "فضل" سندس تخلص هو هو هڪ سٺو نعت خوان به هو سندس ڪلام جو مجموعو "ڪشڪول" قلمي صورت ۾ سندس پونئرن وٽ موجود آهي مقصود احمد قاضيءَ پنهنجي ڪتاب "تاريخ مٽياري" ۾ لکيو آهي ته 1955ع ڌاري مٽياري ڇڏي هيرآباد ۾ وڃي رهيو ۽ اتي ئي وفات ڪيائين

نور عباسي

اڄ مشهور اديب ۽ صحافيءَ نور عباسيءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هن جو پورو نالو نور محمد ولد محمد هاشم عباسي هو هن جو جنم 26 جون 1927ع تي نوشهري فيروز جي شهر پريا ۾ ٿيو سنڌي فائنل جو امتحان پريا ويجهو جلباڻين جي ملان مڪتب مان پاس ڪيائين ان کان پوءِ سنڌس ڪتنب لڏي وڃي نواب شاهه رهيو 1959ع ڌاري شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين سنڌس شاعريءَ ۾ طنز ۽ مزاح جو عنصر نمايان هو هو هڪ سٺو ڪالم نويس ۽ ڪهاڻيڪار به هو هن جي افسانن جو مجموعو "جمڙي جا واپاري" ڇپجي چڪو آهي هو هفتيوار اخبار "آواز سنڌ" جو ايڊيٽر به رهيو هن 1982ع ۾ وفات ڪئي

اقبال شينو

اقبال شينو سنڌ جو هڪ نالي وارو شاعر هو هن ٻارن لاءِ لاجواب شاعري ڪئي، جيڪا سندس ڪتابن "جهڙا گل گلاب جا" ۽ "سرها گل رابيل جا" ۾ شامل آهي هن ٻاراڻي شاعريءَ سان گڏ قومي ۽ مزاحمتي شاعري پڻ ڪئي، جيڪا سندس ڪتاب "سنڌڙي ۽ سونهن" ۾ شامل آهي ان کان علاوه سندس شاعري سنڌ جي سمورن ساک وارن رسالن ۾ ڇپي پڪڙي پئي آهي هن پلوڙ شاعر 26 جون 1953ع تي دادوءَ ۾ جنم ورتو سول انجنيئرنگ ۾ ڊپلوما سرٽيفڪيٽ حاصل ڪيائين ۽ هاءِ وي ڊپارٽمينٽ ۾ سب انجنيئر طور نوڪري ڪيائين هن کي ننڍي هوندي کان ئي شاعريءَ جو شوق رهيو ادبي ميڙاڪن ۽ مشاعري جي محفلن ۾ وڏي شوق سان شرڪت ڪندو هو سنڌي ادبي سنگت سان به سڄي عمر سلهاڙيل رهيو تاريخ 4 ڊسمبر 2020ع تي سندس حياتيءَ جو سفر پنهنجي پڄاڻيءَ تي پهتو.

فهد مصطفيٰ

اڄ فلم ۽ ٽيليويزن جي اداڪار ۽ ميزبان فهد مصطفيٰ جي جنم جو ڏينهن آهي. هو اي آر وائي ڊجيٽل جي مشهور گيم شو ’جيتو پاڪستان‘ جي ميزبان طور سڄي پاڪستان ۾ مقبول آهي. فهد مصطفيٰ 26 جون 1983ع تي ڪراچيءَ ۾ ڄائو سندس پيءُ صلاح الدين ٽنيو به ٽيليويزن جو مشهور اداڪار آهي هن اداڪاريءَ جي دنيا ۾ 2003ع ۾ پير پاتو هن سڀ کان پهريائين ڊراما سيريل امرائو جان ادا ۾ اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاريا. ان بعد هن ڪيترن ئي ٻين ڊرامن ۾ اداڪاري ڪئي. انهن ڊراما سيريلس ۾ پلصراط، ٻي زندگي هي، مين عبدالقادر هون، مستانا ماهي ۽ ٻيا ڊراما شامل آهن فهد مصطفيٰ جن پاڪستاني اردو فلمن ۾ اداڪاري ڪئي آهي، تن ۾ نامعلوم افراد، ايڪٽر ان لا، جواني ڦر نهين آني 2، نامعلوم افراد 2 ۽ ٻيون فلمون شامل آهن. هو مشهور گيم شو جيتو پاڪستان جو 2014ع کان وٺي ميزبان آهي. اهو شو پاڪستان جي مشهور ترين گيم شوز مان هڪ آهي هن شو ۾ فهد مصطفيٰ جي ميزبانيءَ کي جيترو ساراهجي اوترو گهٽ آهي.

فياض منصور

مختيار انڙ

فياض منصور جو جنم اجوڪي ڏينهن تي 1991ع ۾ حيدرآباد ۾ ٿيو سندس پورو نالو فياض علي ولد منصور سيتائي آهي. هن 2007ع کان شاعري شروع ڪئي. هن غزل، گيت، وائي ۽ نظم سميت شاعريءَ جي مختلف صنفن تي طبع آزمائي ڪئي آهي. سندس شاعري سنڌ جي مختلف رسالن ۽ اخبارن ۾ ڇپجندي رهي آهي. هن هڪ ڪتاب "جوڙس مينگهه ملهار" ترتيب ڏئي ڇپرايو آهي.

احمد خان مدهوش

اڄ مشهور شاعر مرحوم احمد خان مدهوش جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. هن ناليواري شاعر 5 اپريل 1931ع تي تعلقي خيرپور ناٿن شاهه ضلعي دادوءَ جي ڳوٺ سلطان خان چانڊيو ۾ حاجي خان سومري جي گهر ۾ جنم ورتو اڃا سال کن جو مس هو جو سندس ڪٽنب لڏي اچي جوهيءَ ۾ آباد ٿيو هن سنڌي فائنل، اديب فاضل ۽ انٽر جا امتحان پاس ڪيا. عملي زندگيءَ ۾ هو اسڪول جو هڪ استاد هو. هو هڪ قادرالڪلام شاعر هو ۽ شاعريءَ جي لڳ ڀڳ سمورين صنفن ۽ خاص طور تي غزل ۽ نظم تي طبع آزمائي ڪيائين. شاعريءَ ۾ فيض بخشاپوري سندس استاد هو. پاڻ سنڌي ادبي بورڊ جي بورڊ آف گورنرس جو پڻ ميمبر رهيو. هن جي شاعريءَ جا ٻه مجموعا "دل جون ڳالهيون" ۽ "نظر ۾ نظربند" ڇپجي پڌرا ٿيا. هن 26 جون 2010ع تي راهه رباني ورتي. جوهي شهر جو هڪ روڊ سندس نالي سان منسوب ڪيو ويو آهي.

جمال الدين فقير

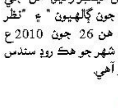

اڄ مشهور صوفي راڳيءَ جمال الدين فقير جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. هن جو جنم 1952ع ڌاري سانگهڙ ضلعي جي ٻوبي اسٽيشن ويجهو ڳوٺ چنڊ وساڻ ۾ ٿيو. سندس والد جو نالو مصري فقير هو. هو فقط پرائمريءَ جا چار پنج درجا پڙهيو. هو ننڍي هوندي کان ئي منٺار فقير جي مزار تي پابنديءَ سان حاضري ڀريندو هو. جتي صوفي راڳ جون مجلسون منعقد ٿينديون هيون. هن به انهن مجلسن ۾ ڳائڻ شروع ڪيو ۽ ڏسندي ئي ڏسندي هو وڏو راڳي بڻجي ويو. 1988ع ۾ هو پاڪستان ٽيليويزن تي متعارف ٿيو بعد ۾ ريڊيو جي پروگرامن ۾ به حصو وٺڻ شروع ڪيائين. هن سنڌ جي ثقافت کاتي پاران اٽلي، جنيوا، سئيٽزرلينڊ، برطانيه، بيلجيم، آمريڪا ۽ ترڪيءَ ۾ به پنهنجي فن جو مظاهرو ڪيو. کيس ڪيترائي ايوارڊ مليا، جن ۾ لطيف ايوارڊ (ٻه ڀيرا)، سچل ايوارڊ، پي ٽي وي ايوارڊ (ٻه ڀيرا)، آمريڪا ۾ ساٿا ڪنوينشن ايوارڊ ۽ مصري شاهه ايوارڊ شامل آهن. 26 جون 2016ع تي هن جي جيون جي تند ٽُٽي پئي.

حاجي منور علي عباسي

اڄ مشهور سياستدان حاجي منور علي عباسيءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. هن جو جنم 30 جون 1944ع تي لاڙڪاڻي ۾ ٿيو. هن لاڙڪاڻي جي گورنمينٽ پائليٽ سيڪنڊري اسڪول مان 1960ع ۾ مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪيو. 1966ع ۾ لاڙڪاڻي مان بي اي ۽ 1979ع ۾ لا ڪاليج لاڙڪاڻي مان قانون جي سند حاصل ڪيائين 1979ع ۾ لاڙڪاڻي جي ضلعي ڪائونسل جو ميمبر چونڊيو ويو ۽ ساڳئي سال لاڙڪاڻي تعلقي ڪائونسل جو چيئرمين چونڊيو ويو. هو 1988ع کان 2007ع تائين 5 ڀيرا صوبائي اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ويو هو سنڌ ۾ لوڪل گورنمينٽ ۽ بعد ۾ پاپوليشن ويلفيئر ۽ ٽرانسپورٽ جو وزير پڻ رهيو. 1997ع ۾ لاڙڪاڻي ميونسپالٽيءَ جو چيئرمين چونڊيو هن عباسي ڪلهوڙا تنظيم جو بنياد وڌو ۽ انهيءَ تنظيم پاران اکين جون مفت ڪئمپون ۽ ٻيا عام ڀلائيءَ جا ڪم ڪيا. شروع ۾ هو هڪ ڊگهي عرصي تائين پاڪستان پيپلز پارٽيءَ سان واڳيل رهيو ۽ ذوالفقار علي ڀٽي ۽ بينظير ڀٽي جي وفادار ساٿين ۾ شمار ٿيندو هو. 1973ع ۾ هو پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي لاڙڪاڻي جو سيڪريٽري رهيو. البت 2013ع ۾ پيپلز پارٽي ڇڏي ’لاڙڪاڻو عوامي اتحاد‘ جو حصو ٿي ويو سندس پٽ معظم علي عباسي گرانڊ نيشنل الائنس (جي ڊي اي) جي ٽڪيٽ تي پاڪستان پيپلز پارٽيءَ کي شڪست ڏئي صوبائي اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ويو. حاجي منور علي عباسيءَ 26 جون 2020ع تي دم ڌڻيءَ حوالي ڪيو.

حڪيم حاجي نذير احمد شيخ

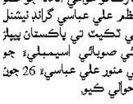

حڪيم حاجي نذير احمد شيخ مٽياريءَ جو مشهور حڪيم هو. سندس جنم 25 جنوري 1943ع تي مٽياريءَ ۾ ٿيو 1961ع ۾ مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪرڻ کان پوءِ حڪمت جو پيشو اختيار ڪيائين. مٽياريءَ ۾ پهريون ميڊيڪل اسٽور به هن ئي کوليو هو. 1968ع ۾ پيٽالاجيءَ جو ڪورس پاس ڪري سعيدآباد ۾ پنهنجو دواخانو کوليائين هن هڪ دوا "بينظير ڦڪي" مارڪيٽ ۾ متعارف ڪرائي، جنهن جڳي مقبوليت ماڻي. بعد ۾ حيدرآباد ۽ ڪراچيءَ ۾ به ڪلينڪ کوليائين. هن حيدرآباد جي هڪ نجي اخبار ۾ 1996ع ۾ سوالن جوابن جو هڪ سلسلو شروع ڪيو جنهن جو عنوان "حڪيم نذير احمد جا طبي مشورا" هو. اهي مشورا بعد ۾ هن ڪتابي صورت ۾ ڇپرايا. سندس ٻين ڪتابن ۾ "قدرتي جڙي ٻوٽيون اور قرآني آيتون کي ذريعي شفا بخش علاج" (اردو ۾)، "بيمارين جا سبب ۽ جديد طبي علاج" ۽ "صحت ۽ ساجاهه" شامل آهن. هن انمول انسان 26 جون 2021ع تي هن دنيا مان موڪلايو الطاف شيخ پنهنجي سفرنامي "نيوهالا ڪان نيو يارڪ" ۾ لکيو آهي ته ’حڪيم صاحب جو ڪتاب بيمارين جا سبب ۽ جديد طبي علاج‘ مون نه صرف سنڌ جي گهرن ۾ پر ملائيشيا ۽ آمريڪا جي ڪيترن سنڌي هندو ۽ مسلمانن جي گهرن ۾ پڻ انهن جي ٻورچيخاني ۾ رکيل ڏٺو آهي.

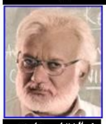

ذوالفقار خاڪي

مديني شريف ۾ امام حسين ع جي ياد!

مديني شريف ۾ زندگيءَ جا چار ڏهاڙا گهارڻ جو موقعو رب سائين عطا ڪيو. تڏهن هن شهر جي ماٺ متاثر ڪندڙ لڳي. رستن تي هلندي گاڏين جو ڪو اُلڪو محسوس نه ٿيو ڇاڪاڻ ته مسجد نبوي صه صه ڏانهن ويندي، اسان کي ڪڏهن به نه گهڙيون بيهڻ يا گاڏيءَ واري جي لنگهي وڃڻ جو انتظار ڪرڻو نٿي پيو. ايئن جو گاڏي وارا اسانکي ڏسي پاڻ بريڪ لڳائي بيٺا ٿي، جيئن سهڻي نبي صه جا زيارتي ڀلي آرام سان بيکٽڪا روڊ پار ڪري وڃن. عزيزن واري علائقي مان مسجد نبوي صه صه ڏانهن ويندي هڪ ڏينهن به رستا نظر آيا، جيڪي صحابي رسول اڪرم ﷺ جناب سعد بن ابي وقاص رضه ۽ جوانن جي سردار حضرت حسن ابن علي عليه السلام جي نالن تي هئا. اهي به بورڊ پڙهي اندازو ٿيو ته رسول اڪرم ﷺ جي وفات بعد مسجد نبوي صه ۾ توسيع بعد ٿي سگهي، انهيءَ پاسي حضرت سعد بن ابي وقاص پڻ اچي قيام پذير ٿيا هجن. جيڏانهن مولا علي عليه السلام جو گهر هجي، تڏهن ئي انهن رستن جا نالا مولا علي عليه السلام جي وڏي فرزند امام حسن عليه السلام ۽ حضرت سعد بن ابي وقاص رضه جي نالن پٺيان رکيا ويا هجن. واضح هجي ته يزيد ابن معاويه جي لشڪر ۾ هڪ سردار جو نالو عمر سعد هو جيڪو حضرت سعد ابن ابي وقاص جو فرزند هو پر يزيدي لالچ ڪيس امام حسين عليه السلام سان جنگ تي آماده ڪيو هو. مديني شريف ۾ جڏهن به انهن رستن جا بورڊ پڙهندو هئس، تڏهن امام حسين عليه السلام جي ياد دل کي ورائي ويندي هئي، ڇاڪاڻ ته ذاڪر پڙهندا آهن ته جڏهن ڪربلا ۾ امام حسين عليه السلام جي مٿان شمر ملعون خنجر سان وار ڪري ڳلو ڪپي رهيو هو، تڏهن امام حسين عليه السلام جي همشيره سيده زينب بنت علي عليه السلام حيرت منجهان عمر سعد کي چئي رهي هئي ته ’اي عمر سعد تون ڏسين پيو ۽ شمر ملعون خنجر سان منهنجي ڀاءُ حسين ع تي وار ڪري رهيو آهي پر افسوس عمر سعد ڪربلا ۾ امام حسين عليه السلام سان سان بهتر پاڙيسري جهڙو پڻ ورتاءُ نه ڪيو.‘

مدينو شريف سن 60 هجريءَ تائين امام حسين عليه السلام جو پڻ شهر رهيو. تاريخي رڪارڊ موجب پاڻ سن 3 شعبان 4 هجري تي مديني ۾ پيدا ٿيا. امام علي ابن ابي طالب عليه السلام سندن والد ۽ بي بي فاطمه زهرا والده ماجده آهن. رسول اڪرم ﷺ امام حسين عليه السلام جي نانا جان پنهنجي پياري ڏوهٽي جو نالو ’حسين‘ رکيو.

مديني شريف ۾ اسين جڏهن گيٽ نمبر 310 وٽان مسجد نبوي صه جي وسيع اڱڻ طرف وکون وڌائيندا رهيا هئاسين، تڏهن سامهون جنت البقيع جو اهو قبرستان پڻ نظر آيو جيڪو سيده فاطمه زهرا سلام الله عليها ۽ امام حسن عليه السلام سميت حضرت علي ابن الحسين زين العابدين أسير ڪربلا، امام باقر ابن علي زين العابدين عليه السلام ۽ امام جعفر صادق عليه السلام جي پڻ آخري آرام گاهه جو هنڌ آهي پر انهن قبرن تي ڪارن پٿرن مان ڏسبو ته جهڙوڪر امام حسين عليه السلام جي ياد ۾ اداس هجن.

رسول اڪرم ﷺ جي روضي تي جڏهن به سلام لاءِ باب السلام مان داخل ٿيندا هئاسين، تڏهن نبي پاڪ ﷺ جي پياري ڏوهٽي امام حسين عليه السلام جي ياد ۾ اداس ٿيڻ بعد هن رستي کي چمڻ لاءِ دل چوندي هئي، جيڪو رستو ضرور امام حسين عليه السلام جي اڄ وڃ جو پڻ رستو رهيو هوندو. جڏهن ته رياض الجنه ۾ رسول اڪرم ﷺ جي منبر ۽ سندس حجري مبارڪ جي وچ ۾ پل ڪن لاءِ جڏهن تصور ڪيو هو ته ’حسين‘ ’حسين‘ جا ئي پڙاڏا جهڙوڪر ڪنن تي پوندي محسوس ٿيندا هئا، ڇاڪاڻ ته هتي ئي نبي پاڪ ﷺ جي حجري پرسان سيده فاطمه زهرا سلام الله عليها جي گهر جي ديوار هئي، جيڪو گهر اڄ به محفوظ آهي. چون ٿا ته سيده جي گهر جو هڪ در ڪلندو ئي مسجد ۾ هو. امام حسين ع جڏهن چاهيندا هئا، وڃي پنهنجي نانا رسول اڪرم ﷺ جي هنج مبارڪ ۾ رونق افروز ٿيندا هئا. رياض الجنه جي سامهون مسجد نبوي صه جي ديوارن تي جڏهن امام علي ع ۽ سندس فرزندن امام حسن عليه السلام ۽ امام حسين عليه السلام سميت سمورن امامن جا نالا لکيل نظر آيا، تڏهن ايئن محسوس ٿيو، جڻ ته مسجد نبوي صه کي امام حسين عليه السلام ياد آهي، جيڪو 61 هجريءَ ۾ ڪربلا ۾ شهيد ٿي اتي ئي آرامي ٿيو هو. هاڻ سندس روضي مبارڪ پرسان چوڌاري هڪ وڏو شهر ’ڪربلا‘ آباد آهي، جتي لکين زائرين ’ياحسين ڪربلا‘ جون صدائون بلند ڪري ماتم حسين ع ۾ مصروف آهن. مديني شريف ۾ هڪ اهڙي ڏنل مٿيءَ جي جاءِ پڻ نظر آئي، جيڪا امام حسين عليه السلام جي نياڻي بي بي فاطمه صغرا جي انتظارگاهه ٻڌائي وئي.

بي بي صغرا جي هن انتظار گاهه جي پرسان پڻ هڪ جاءِ قديمي طرز تعمير جي موجود آهي، جيڪا ڪنهن چواڻي بيت الحزن واري جاءِ آهي، جتي رسول ﷺ جي بعد وفات سيده فاطمه زهرا سلام الله عليها پنهنجي بابا کي روئي روئي ياد ڪندي هئي، جو ته سيده جڏهن روضه رسول پرسان ﷺ واقع پنهنجي گهر ۾ پنهنجي بابا رسولِ خدا ﷺ جي وڇوڙي سبب پار ڪيدي روئيندي هئي، تڏهن پرياسي جون عورتون به روئڻ لڳنديون هيون. ايئن پاڙي جي ڪجهه ماڻهن چيو ته فاطمه ع جي روئڻ سان اسان جي رات جي ننڊ ڦٽي پوي ٿي، اهڙي شڪايت بعد مولا علي عليه السلام اهو بيت الحزن تعمير ڪرايو. جتي ڪربلا جي واقعي بعد امام زين العابدين عليه السلام پنهنجي بابا حسين عليه السلام ۽ پنهنجن پيارن ۽ ٻين شهيد عزيزن جي ياد ۾ روئيندا هئا. هن گهر جي چوڌاري لوهي جاريون ڏنل آهن. جيئن ڪوبه اندر داخل نه ٿي سگهي.

محرم موٽي آيو موٽيا تان نه امام (شاهه لطيف)

... مڪمل سهڪار فراهم ڪندي. ڊپٽي ڪمشنر زاهد حسين رند لاڳاپيل کاتن جي آفيسرن کي سختي سان هدايت ڪئي ته محرم الحرام دوران صفائي ، روشني ، پاڻي جي فراهمي ، طبي سهولتن ۽ ٻين انتظامن کي هر صورت ۾ يقيني بڻايو وڃي ته جيئن عزادارن کي ڪنهن به قسم جي تڪليف پيش نه اچي ان موقعي تي ايس ايس پي علينه راجپر ضلعي جي امام بارگاهه ، جلوسن ۽ ٻين حساس هنڌن تي مقرر پوليس آفيسرن ۽ اهلڪارن کي خبردار ۽ الرٽ رهڻ جي هدايت ڪندي چيو ته فول پروف سيڪيورٽي انتظامن کي يقيني بڻايو وڃي ۽ ڪنهن به هنگامي صورتحال کي منهن ڏيڻ لاءِ مڪمل تياري رکي وڃي ڊپٽي ڪمشنر زاهد حسين رند چيو ته ضلعي انتظاميه پوليس ، رينجرز ۽ ٻين لاڳاپيل ادارن جي ڳڏيل سهڪار سان محرم الحرام دوران امن امان جي قيام ۽ عزادارن کي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ سمورا ضروري قدم کنيا پيا وڃن ته جيئن ڪين ڪنهن به قسم جي تڪليف کي منهن نه ڏيڻو پوي ۽ محرم الحرام پرامن ۽ خوش اسلوبي سان اختتام پذير ٿئي.

... شهزاد احمد، ايس ايس پي فيضان علي ۽ ميونسپل ڪاميٽي جي چيئرمين مير غلام عباس جکراڻي پاران محرم الحرام جي سلسلي ۾ سول اسپتال، جمس اسپتال سميت مختلف امام بارگاهن، عزادارن جي روٽن ۽ ميڊيڪل ڪئمپن جا دورا ڪيا ويا ۽ انتظامن جو جائزو ورتو ويو ان سلسلي ۾ رابطو ڪرڻ تي ايس ايس پي جيڪب آباد فيضان علي ٻڌايو ته جيڪب آباد ۾ ٽائين ۽ ڏهين محرم الحرام جي موقعي تي سيڪيورٽي جا انتظام سخت ڪيا ويا آهن، شهر جي داخلي ۽ خارجي رستن سميت عزادارن جي روٽن کي محفوظ بڻايو ويو آهي، امام بارگاهن سميت حساس هنڌن تي پوليس ۽ رينجرز جي اهلڪارن کي الرٽ ڪري بيهاريو ويو آهي. هن چيو ته سيڪيورٽي انتظامن کي نظر ۾ رکندي ضلعي اندر 4 هزار کان وڌيڪ پوليس ۽ رينجرز جي عملدارن کي هاءِ الرٽ ڪيو ويو آهي، 33 اضافي چيڪ پوسٽون قائم ڪيون آهن، جڏهن ته 100 کان وڌيڪ سي سي ٽي وي ڪيمرائون لڳائي ماتمي جلوسن ۽ مجلسن جي نگراني ڪئي ويندي. هن چيو ته ڪنهن به قسم جي ڳڻتي صوڳي صورتحال کي منهن ڏيڻ لاءِ ڊي سي آفيس ۽ پوليس طرفان ...

... واپارين ۽ سماجي تنظيمن سنڌ حڪومت، آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي سجاول کان مطالبو ڪيو آهي ته جوهڙجمالي ۽ ڀرپاسي وارن علائقن ۾ وڌندڙ بدامني جو فوري نوٽيس وٺي ڌوهارين خلاف سخت آپريشن ڪيو وڃي، گشت وڌايو وڃي ۽ شهرين جي جان ۽ مال جي تحفظ کي يقيني بڻايو وڃي. ٻي صورت ۾ سخت احتجاج ڪيو ويندو

بقايا 46 روزاني عبرت

ڪجھ عرصي کان عليل هئي، سکر جي هڪ خانگي اسپتال ۾ وفات ڪري وئي. مرحومه جو مڙهه خانپورمهر آندو ويو جتي مهر پيٽرول پمپ وٽ سنڌس جنازي نماز ادا ڪئي وئي. جنازي نماز ۾ صحافين، وڪيلن، سياسي، سماجي ۽ مذهبي شخصيتن سميت شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. جنهن بعد مرحومه کي سنڌس ابائي قبرستان ۾ سوين آلين اکين سان مٽيءَ ماءُ حوالي ڪيو ويو. ان موقعي تي مختلف حلقن پاران عبدالقادر سومرو ۽ عبدالحميد سومرو سان تعزيت جو اظهار ڪندي مرحومه جي مغفرت ۽ بلند درجات لاءِ دعا پڙ ڪئي وئي.

CDA
CAPITAL DEVELOPMENT AUTHORITY

CAPITAL DEVELOPMENT AUTHORITY
Procurement & Contract Agreement-I

URAAN PAKISTAN

INVITATION TO e-BID

1. The **Capital Development Authority** invites electronic bids on Single Stage –Two Envelope procedure as per PPRA Rule 36 (b) from firms who are well reputed, registered with Pakistan Engineering Council having valid Registration in relevant **Category with Project Codes CE-01, CE-09, CE-10, EE-02, EE-04, EE-06, EE-07, ME-02 & ME-03** for the year **2026-27** who can prove their eligibility and qualification as mentioned in the Bidding Documents for the following projects: -

NAME OF WORK	NIT COST	BID SECURITY	Remarks
Construction of Government Officer's Residence (ICT) in Diplomatic Enclave, Islamabad (SH: Construction of Multi Story GOR Building (G+5), Infrastructure Development and Construction of Houses).	Rs. 1,351,652,000/-	Rs. 25,000,000/-	Detail of work is available in Bidding Documents.

2. Electronic Bidding Document, containing detailed requirements, terms and conditions is available for the registered bidders on EPADS at www.eprocure.gov.pk and www.ppra.org.pk.
3. Bids must be accompanied by a Bid Security in the form of **Pay Order / CDR** in favor of **DDO (Procurement & Contract), CDA** as per the specified amount. The prospective bidder shall upload scanned copy of the Bid Security on E-PADS in PDF and original will be provided on or before submission of the bid in the office of Director (P&CA-I), CDA.
4. The prospective bidders are required to submit their Bids online through E-PADS at http://eprocure.gov.pk strictly in accordance with instructions contained in Bidding Documents **on or before 16-07-2026 at 10:30 AM. Manual Bids will not be entertained**.
5. The electronic technical Bids will be opened by using EPADS publicly on the same day at **11:00 AM** in the presence of the procurement committee & Bidders' authorized Representatives who choose to attend the opening session to be held at the office of Director (P&CA-I), Room No 29, Block III, P&C Wing, CDA Secretariat, Sector G-7/4, Islamabad.
6. Notification of the GRC constituted in terms of Rule-48 of Public Procurement Rules, 2004 is provided on EPADS at www.eprocure.gov.pk.
7. Project related information may be sought from the office of Dy. Director, Work-I, CDA, Office # 22, Ground Floor, Old Naval HQ, G-6 Markaz, Islamabad (051-9201114)

Deputy Director-I (P&CA-I), CDA
P&C Wing, Room No.26
1st Floor, Block No III, CDA Secretariat, Sector G 7/4 Islamabad
Ph# 051-9252029

PID(I) 10406/25

چڪ پرسان پراڻو تڪرار ٻيهر ڀڙڪيو، مامن هٿان فائرنگ ۾ ڀاڻيجو قتل

بچل پيو ٽاٽي جي حد ۾ مامن ۽ ڀاڻيجن وچ ۾ هلندڙ تڪرار خونريز رخ اختيار ڪري ويو

قبرستان ۾ آمهون سامهون ٿيڻ بعد فائرنگ، بشير احمد ڪرسي موقعي تي مارجي ويو

گذريل سال به ساڳئي تڪرار ۾ چار ڄڻا قتل ٿيا هئا، صلح باوجود ٻيهر آمهون سامهون

چڪ(رپورٽ: غلام رسول جتوئي) چڪ لڳ بچل پيو ٽاٽي جي حد ۾ ڪجهه ڪوٽ سڄڻ خان ڪرسي جتوئي ۽ ماسن پاڻيجن ڪريم ۽ غلام نبي ڪرسي وچ ۾ هلندڙ پراڻو تڪرار هڪ دفعو ٻيهر ڀڙڪي پيو
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: 9 محرم الحرام جو مرڪزي جلوس پنهنجي روايتي رستن تان گذري رهيو آهي (فوٽو اختر پيرزادو)

9محرم تي بي بي ماهر ڪُم جي مزار تي هزارين عزادارن جي حاضري، پيادل قافلن جي آمد جاري

سنڌ جي مختلف علائقن مان آيل زائرين پاران نوحه خواني، مجلسون، قربان شهداءِ ڪربلا کي پيش

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

ڪنڊيارو پرسان 18 ورهين جو نوجوان شاخ ۾ ٻڏي فوت

ڪنڊيارو (ن ع) ڪنڊيارو پرسان ڳيمن موري ويجهو ڳوٺ جو رهاڪو 18 ورهين جو نوجوان عمران رند سيهڙ شاخ ۾ وهنجندي ٻڏي فوت ٿي ويو
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد ۾ سڳاوتي تڪرار تان جهيڙو، نوجوان قتل، ڪيترائي زخمي

بولان پاڙي ۾ مستوئي برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙي دوران لٺين ۽ سروڻن جو استعمال

احسان، شهباز، شعبان مستوئي ۽ ٻيا زخمي، اسپتال ۾ منتقلي دوران احسان رستي ۾ دم ڏنو

لاش ضروري ڪارروائي بعد وارثن حوالي، گهر ۾ ڪهرام، مقتول جي وارثن جو جوابدار گرفتار ڪرڻ جو مطالبو

جيڪب آباد (ڊ ر) جيڪب آباد جي صدر ٿاڻي جي حد بولان پاڙي ۾ سڳاوتي تڪرار تان مستوئي برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ جهيڙو ٿي پيو جنهن جي نتيجي ۾ ٻنهي ڌرين جي ماڻهن هڪٻئي مٿان لٺين ۽
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

اسلامڪوٽ: اپگهات ڪندڙ نوجوان جو لاش پيل آهي

9محرم الحرام جو ماتمي جلوس مرڪزي امام بارگاهه لاڙو فقير پڙ ڪان برآمد

جي مختلف چوڪن، چوراهن ۽ مقرر رستن تان گذرندو حيدري چوڪ تي پهتو

جلوس ۾ وڏي انگ ۾ مومنن شرڪت، ڪربلا جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ سينه زني ڪئي وئي

چوهڙجمالي (ن ع) محرم الحرام جي سلسلي ۾ 9 محرم الحرام جو ماتمي جلوس مرڪزي امام بارگاهه لاڙو فقير پڙ ڪان برآمد ٿيو جيڪو شهر جي مختلف چوڪن چوراهن ۽ مقرر رستن تان گذرندو حيدري چوڪ تي پهتو جلوس ۾ وڏي انگ ۾ مومنن شرڪت ڪئي ۽ شهيدن ڪربلا کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ سينه زني ۽ عزاداري ڪئي حيدري چوڪ تي منعقد ٿيل مجلس
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوالهيار ويجهو نوجوان بيروزگاري سبب ڦاهو کائي خودڪشي ڪري ڇڏي

ٽنڊوالهيار (ڊ ر) ٽنڊوالهيار ۾ سلطان آباد ٿاڻي جي حد ڳوٺ جاڻ هنگورو ۾ 35
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

اسلام ڪوٽ ويجهو ڳوٺ جهانگرو ۾ 21 سالا نوجوان خودڪشي ڪري ڇڏي

اسلام ڪوٽ (ن ع) اسلام ڪوٽ تعلقي
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

پشاور: ماتمي جلوس دوران هڪ ناري جهولي جي زيارت ڪري رهي آهي

ڏگهڙي ٽائون ڪميٽي پاران مالي سال 2026-27ع لاءِ 47 ڪروڙ رپين کان وڌيڪ بجيٽ پيش

46 ڪروڙ 86 لک رپين جي خرچن مقابلي ۾ 24 لک رپين کان وڌيڪ سرپلس بجيٽ رهڻ جو امڪان

ضلعي ڪائونسل گرانٽ مان 42 ڪروڙ رپيا حاصل ٿيڻ جي توقع، مختلف فيسن ۽ ٽيڪسن مان به آمدني جو هدف مقرر

صفائي، اسٽريٽ لائيٽن، ملازمن جي پگهارن ۽ شهري سهولتن جي بهتري لاءِ وڏي پئماني تي فنڊ مختص

ڏگهڙي(ن ع) ڏگهڙي ٽائون ڪميٽي جي چيئرمين مير ذوالفقار علي خان ٽالپر مالي سال 2026-27 لاءِ شهر جي تاريخ جو سڀ کان وڏو بجيٽ پيش ڪري ڇڏيو. بجيٽ موجب ڪل آمدني جو ڪاٿو 47 ڪروڙ 10
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

چوهڙجمالي لڳ ڌاڙيلن ڪان موٽر سائيڪلون ۽ روڪ ڦر، احتجاج

ڦورن زائرين کي فائرنگ ذريعي روڪي 2 موٽرسائيڪلون ۽ سامان ڦر ڪري فرار

شهرين ۽ واپارين جو سنڌ حڪومت ۽ پوليس اختيارين ڪان سخت ڪارروائي جو مطالبو

چوهڙجمالي (ن ع) چوهڙجمالي- سجاول روڊ تي بدامني ڏينهون ڏينهن وڌندي پئي وڃي ڏينهن هجي يا رات سرعام ڦرجون وارداتون معمول بڻجي ويون آهن گذريل رات روڊ موري اسٽاپ پرسان ڪراچي کان درگاهه شاهه يقيق ويندڙ زائرين کي 6 هٿياربند ڦورن روڪي سخت تشدد جو نشانو بڻائي موٽر سائيڪل سوار زائرين محمد ابراهيم لياري، عرفان احمد محمد شهير شاهه ستار
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

محرابپور ۾ 16 سالن جو نوجوان شاخ ۾ ٻڏي فوت، گهر ۾ ڪهرام

محرابپور (ت-ر) محرابپور جي وارڊ نمبر هڪ واسي 16 ورهين جو نوجوان ياسين علي پٽ حاجي پريل سامٽيو محراب شاخ ۾ وهنجڻ دوران ٻڏي فوت ٿي ويو اطلاع تي محرابپور پوليس ۽ شهري واقعي واري هنڌ پهچي ويا نوجوان سان گڏ وهنجندڙ مقامي نوجوانن پاران ٽينگر کي بچائڻ جي
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

محرابپور: شاخ ۾ ٻڏي فوت ٿيل نوجوان جو لاش پيل آهي

درگاهه پٽائي جي صحن ۾ مجلس عزا منعقد، ياحسين ع جون صدائون بلند

انجمن غلامان اهلبيت پاران الڳ مجلس عزا جو اهتمام ڪيو ويو

عالمن پاران حضرت امام حسين ع ۽ سندس ساٿين جي عظيم قربانين جو ذڪر بيان

ڀٽ شاهه (ن ع) حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي جي نگري ڀٽ شاهه ۾ 9 ۽ 10 محرم الحرام جي سلسلي ۾ مجلس عزائون بريا ڪيون ويون درگاهه ڀٽائي جي صحن ۾ مجلس عزا منعقد ڪئي وئي جنهن ڪي علامه جميل حيدر آف لاهور ۽ علامه عاشق حسين منتظري خطاب ڪيو جڏهن ته درگاهه چاڙهي پليٽ فارم تي انجمن غلامان اهلبيت پاران الڳ مجلس عزا جو اهتمام
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ اڄ يوم عاشوره تي 179 ماتمي جلوس ۽ 181 مجلسون، سيڪيورٽي انتهائي سخت

ماتمي جلوسن ۽ مجلسن جي سيڪيورٽي لاءِ 3 هزار کان وڌيڪ پوليس آفيسر مرد ۽ عورت اهلڪارن کي مقرر ڪيو ويو

جلوسن جي روٽن تي ڪنڊيدار تارون لڳائڻ سان گڏ مختلف هنڌن تي سي سي ٽي ڪئمرائون لڳايون ويون

سموري شهر ۾ نياز امام حسين ع ورهائڻ سان گڏوگڏ ٿڌي پاڻي جون سبيلون لڳايون ويون

لاڙڪاڻو(رپورٽ: منير سومرو) سنڌ جي ٻين شهرن جيان لاڙڪاڻي ۾ به اڄ يوم عاشوره جي انتهائي عقيدت ۽ احترام سان ملهايو پيو وڃي. لاڙڪاڻي ضلعي ۾ 179 ماتمي
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

خانپورمهر جي صحافي عبدالقادر سومرو جي والده وفات ڪري وئي

خانپورمهر (ن ع) خانپورمهر جي سينيئر صحافي عبدالقادر سومرو ۽ وڪيل عبدالحميد سومرو جي والده ماجده، جيڪا
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

خانپورمهر: ڳوٺاڻا مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن

ڊيرا مراد جمالي ۾ جوابدارن هٿان قتل ٿيل زال، سس ۽ سهري جا مڙهه جيڪب آباد پهتا

ٻه ڏينهن اڳ جوابدار اسرار هجواڻي پنهنجي زال ڪونج، سس مسمات مديحه، سهري ياسين کي گوليون هڻي قتل ڪيو هو

ٽنهي قتل ٿيلن جي لاشن جي پوسٽ مارٽم ڪرڻ بعد ڊيرا مراد جمالي مان جيڪب آباد ضلعي ڪائونسل هال ڪالوني پهتا

مقتولن جي وارثن پاران شهيد الله بخش سومرو قومي شاهراهه تي ڌرڻو هڻي روڊ بلاڪ ڪيو ويو، ٽريفڪ معطل

بلوچستان حڪومت ۽ ايس ايس پي ڊيرا مراد جمالي اهڙي واقعي جو نوٽيس وٺي سڀني جوابدارن کي گرفتار ڪري انصاف فراهم ڪري:مظاهرين

جيڪب آباد (ڊ ر) ٻه ڏينهن اڳ بلوچستان جي ڊيرا مراد جمالي جي سٽي ٿاڻي جي حد اقبال ڪالوني ۾ جوابدار مڙس اسرار هجواڻي مبينه گهرو اڻبڻت تان پنهنجي نوجوان گهرواري مسمات ڪونج ۽ جيڪب آباد
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد ۾ ٽرانسفارمر لاهڻ خلاف رهواسين جو احتجاج، ڌرڻو

جمس اسپتال واري پاڙي جا رهواسي سيپڪو عملدارن خلاف روڊن تي نڪري آيا

رهواسين جو اعليٰ اختيارين ۽ چونڊيل نمائندن کان فوري نوٽيس وٺي ٽرانسفارمر واپس لڳائڻ جو مطالبو

جيڪب آباد (ڊ ر) جيڪب آباد جي جمس اسپتال واري پاڙي مان سيپڪو عملدارن پاران ٽرانسفارمر لاهي کڻي وڃڻ واري عمل خلاف رهواسين پاران نثار عمراڻي جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪري ڊي سي
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

سکر: گهرو وزير ضياالحسين لنجار سيڪيورٽي انتظامن جو جائزو وٺندي

ڀٽ شاهه: ماتمي جلوس ۾ شريڪ عزادار ماتم ڪري رهيا آهن

ڪراچي: 9 محرم الحرام جي جلوس دوران عزادار نماز ادا ڪري رهيا آهن

چوهڙجمالي ۾ اصغريه آرگنائيزيشن پاران حضرت قاسم ع جي مهندي جو جلوس ڪڍيو ويو

جلوس ۾ سوين جي تعداد ۾ مومن شريڪ ٿيا، وک وک تي پاڻي ۽ شربت جون سبيلون لڳايون ويون

جلوس پرامن نموني پنهنجي منزل تي پهچي اختتام پذير، سيڪيورٽي جا سخت انتظام ڪيا ويا

چوهڙجمالي (ن ع) اصغريه آرگنائيزيشن چوهڙجمالي طرفان هر سال جيان هن سال به احترام وعقيدت سان حضرت قاسم عليه السلام جي مهنديءَ جو جلوس ڪڍيو ويو جيڪو السادات امام بارگاهه کان برآمد ٿي امام بارگاهه فضل عباس تائين پهتو مهنديءَ جي جلوس ۾ سوين جي تعداد ۾ مومن شريڪ ٿيا عزادارن پاران نوحا خواني ۽ سينه زني ڪئي وئي جڏهن ته "گهوٽ
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

خيرپور ۾ پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ هندو برادري جو احتجاجي مظاهرو

10محرم الحرام جي ڏينهن سنگرار ۾ سبيل هلائڻ دوران پراسرار نموني اغوا ٿي وئي هئي

اڄ پنج سال گذري چڪا آهن پر افسوس جو اڄا تائين ڪو به پتو پئجي نه سگهيو :مظاهرين

خيرپور(ڊ ر) خيرپور ۾ هندو برادري پاران پنج سال اڳ اغوا ٿيل معصوم ٽينگري پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو مظاهري جي اڳواڻي سکي لعل چند، ڊاڪٽر روچا رام، دليپ ڪمار ۽ ٻيا ڪري رهيا هئا ان موقعي تي مظاهرين صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته معصوم ٽينگري پريا ڪماري 10 محرم الحرام جي ڏينهن سکر ضلعي جي شهر سنگرار ۾
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

عاشورا تي ٽرينن جي ڇتين تي سفر جاري، ريلوي ڪاٽو روڪڻ ۾ ناڪام

سنڌ جي مختلف شهرن مان هزارين عزادار ٽرينن جي ڇتين تي سوار ٿي ماتمي جلوسن ۾ پهتا

شهرين ۽ سماجي حلقن جو اعليٰ اختيارين کان نوٽيس وٺي حفاظتي قدمن کي يقيني بڻائڻ جو مطالبو

سکر (بيورو رپورٽ) ريلوي ڪاٽو عاشورا جي ڏينهن ۾ عزادار حسين کي ڇت تي سفر ڪرڻ کان روڪي نه سگهيو. سنڌ جي مختلف شهرن مان هزارين سوگوار ٽرينن جي ڇتين تي سفر ڪيو هدايتن جي باوجود، ريلوي جي ضابطه اخلاق تي عمل نه ڪرڻ مسافرن لاءِ معمول بڻجي ويو آهي تفصيل موجب، پاڪستان ريلوي ڪاٽو محرم الحرام (يوم عاشورا) جي ڏينهن ۾ عزادار حسين
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

گولاڙچي: 9 محرم الحرام جي جلوس ۾ شريڪ عزادار ماتم ڪري رهيا آهن

سڪرنڊ ۾ قاضي جنيد رضا عطاري ۽ نرمل قاضي جي 12هين ورسي، ذڪر امام حسين ع روحاني اجتماع

جامع مسجد محبوب ۾ ايصال ثواب لاءِ مجلس، مفتي فيض محمد سڪندري ۽ ٻين عالمن جا تفصيلي بيان

مقررن امام حسين ع ۽ امام حسن ع جي فضيلت، صبر ۽ قرباني بابت احاديث نبوي ﷺ تي روشني وڌي

سڪرنڊ (رپورٽ قاضي جاويد سنائي) سينيئر صحافي قاضي جاويد سنائي جي فرزند قاضي جنيد رضا عطاري ۽ نياڻي نرمل قاضي جي 12 هين ورسي جي موقعي تي سندن ايصال ثواب لاءِ ذڪر امام حسين رضي الله عنه جي عنوان تحت جامع مسجد محبوب ۾ روحاني اجتماع جو اهتمام ڪيو ويو جنهن ۾ مفتي فيض محمد سڪندري بيان ڪندي چيو ته آقا ڪريم
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

سکر ۾ محرم دوران صفائي ۽ ڊرينيج نظام ناڪام، ماتمي جلوسن جا رستا خراب

نالن جي صفائي مڪمل نه ٿيڻ سبب شهر ۾ گندو پاڻي روڊن تي بيهي رهيو

ماتمي تنظيمن جو صفائي بهتر ڪرڻ ۽ جلوسن لاءِ رستن کي فوري درست ڪرڻ جو مطالبو

سکر (بيورو رپورٽ) محرم جي ڏينهن ۾ به روڊ خراب آهن نالن ۽ گندي پاڻي جي صفائي مڪمل نه ٿي سگهي، ضلعي انتظاميا ماتمي جلوسن جي رستن کي پڪو ڪرڻ شروع به نه ڪري سگهي، ماتمي جلوسن جي رستن تي ڊرينيج سسٽم خراب آهي، صورتحال کي بهتر بڻائڻ لاءِ قدم کنيا وڃن، ماتمي تنظيمن جو مطالبو آهي ته تفصيل موجب محرم جي ڏينهن کان
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

سجاول: پ پ اڳواڻ ريڏنو جت جي وارثن سان عاجز ڏامراهه جي تعزيت

شهيد ريڏنو جت پارٽي جو انتهائي وفادار، سرگرم ۽ بهادر ساٿي هو:عاجز ڏامراهه

واقعي ۾ ملوث سمورن جوابدارن کي جلد گرفتار ڪري قانون جي ڪٽهڙي ۾ آندو وڃي

سجاول (ڊ ر) پاڪستان پيپلز پارٽي حيدرآباد ڊويزن جي صدر عاجز ڌامراهه ٻيلو ٽالپر پرسان ڳوٺ ڪمال جت پهچي بيدردي سان قتل ٿيل پيپلز پارٽي حيدرآباد ڊويزن جي جنرل سيڪريٽري شهيد ريڏنو جت جي وارثن سان تعزيت ڪئي ۽ مرحوم جي ايصال ثواب لاءِ فاتحه خواني ڪئي ان موقعي تي ڳالهائيندي عاجز ڌامراهه چيو ته شهيد ريڏنو جت پارٽي جو انتهائي وفادار
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

سجاول: ڊي سي زاهد رند ۽ ايس ايس پي عليزه راڄپر ماتمي جلوس جي رستن جو دورو ڪري رهيا آهن

شهداءِ ڪربلا جي قرباني حق ۽ سچائي جي فتح جو لازوال باب آهي: غلام شبير پنهور

حضرت امام حسينؑ ۽ ساٿين ظلم آڏو سر نه جهڪائي انسانيت کي صبر، استقامت ۽ قرباني جو درس ڏنو

ڪربلا جي قربانين سبب اسلام جو پيغام دنيا تائين پهتو، ظلم خلاف بيهڻ جو سبق مليو

لکي غلام شاهه(رپورٽ: عبدالرزاق مهر) سنڌ پنهور ويلفيئر ايسوسيئيشن جي باني ۽ سماجي شخصيت غلام شبير پنهور پنهنجي جاري ڪيل بيان ۾ چيو آهي ته شهداءِ ڪربلا جي عظيم قرباني اسلام جي بقا، حق ۽ سچائي جي فتح جو هڪ لازوال باب آهي حضرت امام حسينؑ ۽ سندن
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

ڏوڪري ۾ "ڪربلا جي شهيدن" کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ مک ماتمي جلوس برآمد

مرڪزي امام بارگاهه مان زوار وحيد علي، امداد ڪولاچي، منظور جلباڻي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ جلوس نڪتو

شهر جي مين حيدر چوڪ تي ماتمي ڪيو ويو ۽ مجلس عزا منعقد ڪئي وئي

ڏوڪري (ن ع) ڏوڪري ۾ هر سال وانگر هن سال به "ڪربلا جي شهيدن" کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ 9 محرم الحرام جو مکيه ماتمي جلوس الحسيني مرڪزي امام بارگاهه مان زوار وحيد علي امداد علي ڪولاچي، منظور علي جلباڻي آغا فرمان علي، قاضي زيب علي ۽ ٻين جي اڳواڻي
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

ناري ۾ غيرقانوني وڻن جي ڪٽائي خلاف شهرين جو احتجاجي مظاهرو

ڪاٽ سان ڀريل ٽرڪون روزانو ڪراچي ۽ پنجاب روانيون ٿين پيون:مظاهرين

وڻن جي خاتمي سبب گرمي، بيمارين ۽ ماحولياتي مسئلن ۾ واڌ ٿي رهيو آهي

سماجي اڳواڻن جو ڊپٽي ڪمشنر خيرپور کان غيرقانوني ڪٽائي روڪرائڻ جو مطالبو

نارو(رپورٽ:منور پنهور) تعلقي نارو سميت مختلف علائقن مان روزانو غيرقانوني طور ڪاٽ سان ڀريل ٽرڪون ڪراچي ۽ پنجاب ڏانهن روانيون ٿين ٿيون انهن مان ڪيترين ٽي ٽرڪن وٽ نه قانوني اجازت هوندي آهي ۽ نه ئي سندن ڪا موثر جاچ ڪئي ويندي آهي. وڻن ۽ ٻيلن جي تيز سان ڪٽائي
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

سيٺارجا: روڊ حادثي جا شڪار ٿيل شخص ۽ تباهه ٿيل ڪار

ڏگهڙي ۾ ميگهواڙ برادري جي تڪراري معاملي جو حل متاثر خاندان لاءِ گهر ۽ مالي سهائتا جو اعلان

صوبائي وزير مير طارق علي خان ٽالپر ميگهواڙ برادري جي وفد سان ملاقات بعد اهم فيصلو ڪيو

متاثر خاندان کي ساڳئي پلاٽ تي ٻيهر گهر تعمير ڪرڻ جي اجازت، مالي مدد پڻ فراهم ڪئي ويندي

ڏگهڙي(ن ع) ڏگهڙي ۾ ميگهواڙ برادري جي گهر سان لاڳاپيل تڪراري معاملي ۾ صوبائي وزير مير طارق علي خان ٽالپر متاثر خاندان لاءِ مالي سهائتا جو اعلان ڪندي ساڳئي جاءِ تي ٻيهر گهر تعمير ڪرڻ جي اجازت ڏئي ڇڏي آهي تفصيل موجب صوبائي وزير مير طارق علي خان ٽالپر سنڌ اسيمبلي جي اجلاس مان واپسي تي ڪراچي کان ڏگهڙي پهچي پنهنجي
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان ۾ هاءِ وولٽيج تارون ڪرڻ سبب ٿي مينهون مري ويون، ڳوٺاڻن جو احتجاج

ڳوٺ پاتار پرسان 11 هزار وولٽيج جي تارن ڪرڻ ڪري فيضان قريشي جون ٽي مينهون مري ويون

متاثر جو احتجاجي مظاهرو لکين رپين جو نقصان ٿيو آهي، حيسڪو خلاف ڪارروائي ڪئي وڃي

ٽنڊو محمد خان(ڊ ر) ٽنڊو محمد خان جي ڳوٺ پاتار پرسان بجلي جون هاءِ وولٽيج تارون ڪرڻ سبب ٽي لکين رپين جي ماليت جون مينهون مري ويون.خبر موجب ٽنڊو محمد خان جي ڳوٺ پاتار ۾ مقامي زميندار فيضان قريشي جون ٽي مينهون 11هزار وولٽيج جي تارن ڪرڻ ڪري ڪرنٽ لڳڻ سبب ٽي ميهون موقعي تي مري ويون مقامي زميندار ڏاتهيندي چيو ته موٽکي
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

سنڌ جي مالي وسيلن جو هڪ حصو ٽن سالن لاءِ وفاق حوالي ڪيو ويندو: زين شاهه

پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري ۽ وفاقي ڌرين وچ ۾ ٿيل ملاقات ۾ اهو طئي ڪيو ويو آهي

ان فيصلي ڪان پوءِ سنڌ جا سرڪاري ادارا مالي بحران جو شڪار ٿي ويندا ۽ صوبي ۾ تباهي جهڙي صورتحال پيدا ٿيندي

مصنوعي طور ڏڪار جهڙا حال پيدا ڪري پوءِ سنڌ جو انتظام وفاق حوالي ڪرڻ جي رٿابندي ڪئي پئي وڃي

سڪرنڊ (رپورٽ قاضي پرويز سنائي)ايس يو پي جي مرڪزي صدر سيد زين شاهه سڪرنڊ ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي الزام لڳايو آهي ته سنڌ کي ورهائڻ جي سازش تيار ڪئي وئي آهي هن دعويٰ ڪئي ته
بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد ۾ اڄ مختلف علائقن مان ذوالجناح، تعزيي، علم پاڪ سيجن، جهولن جا سوين ماتمي پڙ برآمد ٿيندا

قدم گاهه مولا علي ع تان مرڪزي ماتمي جلوس انجمن حيدري جي زير اهتمام برآمد ٿيندو جيڪو دادن شاهه تي اختتام پذير ٿيندو

ٻيو مرڪزي ماتمي جلوس مرڪزي امام بارگاهه گل شاهه رضوي ڪاڏي ڪاٽو مان انجمن ماتم جي زير اهتمام برآمد ٿيندو

ميرجت جو پڙ اپليڪيٽ جي پڙ، جهولي پاڪ وارو پڙ، مرحوم يعقوب ڪاسائي جو پڙ نهال شاهه جي پڙ سميت سوين پڙ برآمد ڪيا ويندا

حيدرآباد (رپورٽ غلام حسين خاصخيلي) سال ۾ دستور موجب امام الحرام جي شهداءِ ڪربلا جي ياد ۾ حيدرآباد جي مختلف علائقن مان ... سان ذوالجناح تعزيي علم پاڪ سيجن
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

سنڌ حڪومت پاران ڏگهڙي ٽائون ڪاميٽي لاءِ ترقياتي اسڪيمن لاءِ 25.2 ملين رپيا جاري

جولاءِ 2026ع جي فنڊن جي منظوري، بلدياتي خدمتن ۽ ترقياتي ڪمن کي هٿي ملندي

ميرپورخاص ضلعي جي مختلف بلدياتي ٽائون ڪاميٽين لاءِ ٻه ڪروڙ رپين جا فنڊ مختص

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

خيرپور پرسان نانڪ جي ڏنگ سبب 12 ورهين جو ٽينگر فوت

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

سکر: روهڙي سان نڪتل ٺٺون ڀال وارو جلوس پنهنجي منزل ڏانهن وڃي رهيو آهي

گمبٽ پرسان قبرستان ۾ ناريجا برادري جو جهيڙو، هڪ ڄڻو قتل، ٻيو زخمي

شيخ طيب قبرستان ۾ ناريجا برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ معمولي ڳالهه تان جهيڙو ٿي پيو

لٺين ۽ سروڻن جي وار سبب علي داد ناريجو فوت، امداد علي ناريجو سخت زخمي

پوليس موجب تڪرار قبرن جي صفائي واري معاملي تان ٿيو، جاچ جاري، ڪجهه ماڻهو گرفتار

گمبٽ (ن _ع) گمبٽ لڳ شيخ طيب قبرستان ۾ ناريجا برادري جي ٻن ڌرين ۾ معمولي ڳالهه تان جهيڙو هڪ ڄڻو قتل هڪ ڄڻو زخمي تفصيل موجب گمبٽ جي علائقي شيخ طيب قبرستان ۾ 9 محرم
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

شڪارپور ۾ امتياز شيخ جو محرم الحرام جي حوالي سان انتظامن جو جائزو

امتياز احمد شيخ جو بدو سانحي جي شهيدن جي وارثن لاءِ مالي مدد جي ڪوشش جو اعلان

ڊي سي آفيس ۾ اهم اجلاس، پوليس، صحت ۽ ريسڪيو ادارن کي هاءِ الرٽ رکڻ جون هدايتون

شڪارپور (ڊ ر) اڳوڻي صوبائي وزير ۽ ايم پي اي امتياز احمد شيخ چيو آهي ته بدو سانحي جي شهيدن جي وارثن جي مالي مدد لاءِ ضلع انتظاميه ، تڪ جي ايم پي اي آغا شهباز خان دراني سان پاڻ گڏجي وزير اعليٰ سنڌ سان ملاقات ڪئي ويندي رستي هٿن جي وارثن کي مالي مدد ڏني سگهي، محروم الحرام جي سلسلي ۾ انتظاميه طرفان بهتر ڪم ڪيو ويو آهي
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

شڪارپور: ايم پي اي امتياز شيخ اجلاس ۾ شريڪ آهي

گلاب لغاري: مجلس عزا کي ذاڪر خطاب ڪري رهيو آهي

پنوعاقل پرسان جوابدارن جي حملي ۾ يعقوب چاچڙ کي زخمي ڪري ڇڏيو، اسپتال منتقل

پنوعاقل(ن ع) پنوعاقل جي ڪچي واري علائقي سڌوجا پرسان ڳوٺ ملان هزارو چاچڙ ۾ جوابدارن مبينا طور حملو ڪري
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

محرابپور ۾ پرڻيل ناري گهرو اڻبڻت تان زهريلي دوا پي خودڪشي ڪري ڇڏي

محرابپور (ت-ر) محرابپور ۾ وارڊ نمبر هڪ جي رهواسڻ 32 ورهين جي شادي شده ناري مسمات فهميده نوناري زال جاويد
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

هنگورجا پرسان ڳوٺ گابر خاصخيلي ۾ قديمي مجلس عزا، شهداءِ ڪربلا کي ڀيٽا

عالمن حضرت امام حسينؑ ۽ ساٿين جي لازوال قربانين تي تفصيلي روشني وڌي

مجلس کان پوءِ زنجيرن، ڪرزن ۽ تلورن سان ماتمداري، ڪيترائي عزادار زخمي

هنگورجا (ن ع) هنگورجا پرسان ڳوٺ گابر خاصخيلي ۾ شهداءِ ڪربلا حضرت امام حسين عليه السلام ۽ ان جي جانثار جي ڪربلا جي ميدان ۾ ڏنل لازوال قربانين جي ياد ۾ قديمي مجلس عزا ٿي مجلس کي سنڌ جي نالا وارن مولوين خطاب ڪيو علامه قبلا وزير احمد شيخ . قبلا سجاد حسين . مولانا ابراهيم خاڪي ذاڪر سيد رضا بادشاهه ۽ ٻين ذاڪرن حضرت
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

سجاول ۾ ضلعي انتظاميا جو محرم الحرام جي انتظامن جو جائزو، سيڪيورٽي سخت

ڊپٽي ڪمشنر زاهد حسين رند ۽ ايس ايس پي عليزه راڄپر جو مختلف شهرن، امام بارگاهن ۽ جلوسن جي رستن جو دورو

سيڪيورٽي، صفائي، پاڻي، بجلي ۽ طبي سهولتن بابت انتظامن جو تفصيلي جائزو، لاڳاپيل کاتن کي هدايتون

امن امان جي قيام ۽ عزادارن کي هر ممڪن سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ فول پروف انتظام ڪيا ويا

سجاول (ڊ ر) محرم الحرام جي انتظامن جو جائزو ، ضلعي انتظاميه ۽ پوليس متحرڪ محرم الحرام جي پر امن انعقاد کي يقيني بڻائڻ لاءِ ڊپٽي ڪمشنر سجاول زاهد حسين رند ، ايس ايس پي عليزه راڄپر، رينجرز ۽ ٻين لاڳاپيل ادارن جي آفيسرن سان گڏ ضلعي جي مختلف شهرن جو دورو ڪيو ان موقعي تي امام بارگاهه ، ماتمي جلوسن
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

سامارو ۾ هريش ڪمار مهيشوري جي مبينا اغوا خلاف احتجاجي ريلي

مهيشوري برادري، واپارين ۽ سياسي سماجي اڳواڻ ريلي ڪڍي نعريبازي ڪئي

صدر، وزيراعظم، وڏي وزير سنڌ نوٽيس وٺي هريش ڪمار کي فوري طور بازياب ڪرائي:مظاهرين

سامارو (ن ع)اٿوڪوٽ جي مشهور نوجوان واپاري ۽ زميندار هريش ڪمار مهيشوري جي مبينا اغوا خلاف ساماروروڊ ۾ مهيشوري برادري جي مک ڊاڪٽر سرون ڪمار راٺي جي اڳواڻي ۾ پرامن احتجاجي ريلي ڪڍي وئي جنهن ۾ شهر جي واپاري، سماجي ۽ سياسي شخصيتن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪري سخت احتجاج رڪارڊ ڪرايو، ريلي ۾ سيٺ هوتچند راٺي سيٺ
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

گمبٽ: فوت ٿيل ٽينگر جو لاش پيل آهي

13 ڪلو ميٽر ڊگهو پيادل ماتمي قافلو گولاڙچي پهچي ويو

ڳوٺ بادل خان چانڊيو مان نڪتل قافلي ۾ وڏي انگ ۾ عزادارن جي شرڪت

شهيد فاضل راهو چوڪ تي روزو افطار، چاقن ۽ زنجيرن سان ماتمداري ۽ سينه زني

گولاڙچي(ات ر) حضرت امام حسين عليه السلام ۽ سندن جان نثارن جي عظيم قرباني جي ياد ۾ ڳوٺ بادل خان چانڊيو مان نڪتل 13 ڪلو ميٽر ڊگهو پيدل ماتمي قافلو گولاڙچي پهچي ويو قافلي ۾ وڏي انگ ۾ عزادارن شرڪت ڪئي جڏهن ته رستي ۾ سوين عقيدتمندن پاران نياز ۽ سبيلن جو سلسلو جاري رهيو ماتمي قافلو شهيد فاضل راهو چوڪ تي پهتو جتي
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

خانپورمهر ڳاڙهي پٽ قبرستان جي مالڪي تان ڳاٽائي ۽ ملڪ برادري وچ ۾ جهيڙو، 4 ڄڻا زخمي، احتجاج

خانپورمهر(ن ع) خانپورمهر ويجهو ڳاڙهي
بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ هٿياربند ڦورن هٿان ٻه نوجوان يرغمال، روڪ رقم ۽ موبائيل فونون ڦر

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر جي سول لائين ٿاڻي جي حد گهٽي ڦاٽڪ واري
بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 5

ڏگهڙي: صوبائي وزير طارق ٽالپر سان ميگهواڙ برادري جو وفد ملاقات ڪري رهيو آهي

جيڪب آباد ۾ نائين ۽ ڏهين محرم الحرام جي موقعي تي سيڪيورٽي انتظام سخت

شهر جي داخلي ۽ خارجي رستن کي سيل ڪري عزادارن جي روٽن کي ڪنڊيدار تارن سان محفوظ بڻايو ويو

مختلف امام بارگاهن سميت حساس هنڌن تي پوليس ۽ رينجرز جي اهلڪارن کي الرٽ ڪري بيهاريو ويو

ضلعي اندر 4 هزار کان وڌيڪ پوليس ۽ رينجرز جي عملدارن کي هاءِ الرٽ ڪيو ويو آهي، 33 اضافي چيڪ پوسٽون قائم ڪيون آهن:ايس ايس پي

جيڪب آباد (ڊ ر) جيڪب آباد ۾ نائين ۽ ڏهين محرم الحرام جي موقعي تي ضلعي انتظاميه پاران سيڪيورٽي جا انتظام انتهائي سخت ڪيا ويا آهن شهر جي داخلي ۽ خارجي رستن کي سيل ڪري عزادارن جي روٽن کي ڪنڊيدار تارن سان محفوظ بڻايو ويو آهي جڏهن ته مختلف امام بارگاهن سميت حساس هنڌن تي پوليس ۽ رينجرز جي اهلڪارن کي الرٽ ڪري بيهاريو ويو آهي 9 محرم الحرام جي
بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد: ٻي سي شهزاد ساهي جمس اسپتال جو دورو ڪري رهيو آهي

ٽنڊومحمدخان ۾ ڪربلا جي شهيد جي ياد ۾ هر طرف ياحسين ع جون صدائون بلند

شهر جي ٽنڊن وڏن ننڍن تان سوين ماتمي جلوس برپا، عزادارن پاران ڪربلا جي شهيدن کي ڀيٽا پيش

علامه شفقت عباس قمي ڪربلا جي شهيدن جي اسلام لاءِ ڏنل قربانين تي روشني وڌي

ٽنڊومحمدخان (ڊ ر) ٽنڊومحمدخان ۾ ڪربلا جي شهيد جي ياد ۾ هر طرف ياحسين ياحسين جون صدائون بلند شهر ۽ آس پاس وارن علائقن ۾ ماتمي جلوسن ۽ مجلسن عزادارين جو سلسلو جاري آهي جڏهن ته شهر جي ٽنڊن وڏن پڙن تان سوين ماتمي جلوس برپا ڪيا ويا آهن جنهن ۾
بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 5

گمبٽ ۾ منشيات جو وڌندڙ استعمال، نوجوان نسل جي مستقبل لاءِ وڏو خطرو بڻيل

آئس، شراب، آفيم، چرس ۽ ٻين نشي آور شين جي استعمال سبب ڪيترائي خاندان متاثر

شهرين والدين ۽ سماجي حلقن پاران منشيات جي وڌندڙ رجحان تي سخت ڳڻتي جو اظهار

گمبٽ (ن _ع) گمبٽ ۽ ان جي آسپاس وارن علائقن ۾ خطرناڪ منشيات آئس. شراب .نشي آور سپاريون .ڪچو شراب .آفهيم ۽ چرس جو استعمال ڏينهون ڏينهن وڌندو پيو وڃي، جنهن سبب ڪيترائي خاندان معاشي، سماجي ۽ اخلاقي تباهي جو شڪار بڻجي ويا آهن گمبٽ جي شهرين، والدين ۽ سماجي حلقن سخت ڳڻتي ظاهر ڪندي چيو آهي ته گمبٽ هر قسيم جو
بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد: قتل ٿيلن جا وارث لاش رکي احتجاج ڪري رهيا آهن

سکر ضلعي ۾ اڄ يوم عاشور مذهبي جوش، عقيدت ۽ احترام سان ملهايو ويندو

سکر (بيورو رپورٽ) ملڪ جي ٻين حصن وانگي سکر ضلعي ۾ سڀاڻي (اڄ) يوم عاشور مذهبي جوش، عقيدت ۽ احترام سان ملهايو ويندو سيڪيورٽي جا انتظام
بقايا نمبر 44 ڏسو صفحو 5

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.